

310315

(శ్రీ దీనము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } చెన్నపట్టణము 1922 వ సం॥ జనవరి నెల 3 తేది మంగళవారము { No. 228.
సంపుటము. ౮ } దుర్జితనామ సంవత్సర పుష్యమాస శుద్ధ పంచమి గి. { నంచిక. ౨౨౮

“ప్రశస్తమై న ఎ నో గ లో బ ధ్దు”
రై నో మేషి నది ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి

బాక్సైటు నూనెయంత్రములు

ఒక స్థలము నుండి మరియొక స్థలమునకు సులభముగా తీసికొని
పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ అమర్చు
నట్టి ఆవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవు.

భాను నెం 108

సం 9, సెకండు

తంతివిలాసము, ఎంజిను మ్మదాసు

తెనుబీచ్,

మార్క్స్ సన్ముఖం కౌ (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజనీయరులు

கல்கதி

మదరాసు

బెజవాడ

ಬೆಂಗಳೂರು

లాహోరు

తంజావూరు

అష్టాంశనామ

రేలనొక్కలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
 ఇతర ఏదోదమైన నొక్కలను కూడా
 మా అమ్మతొంజనమను వాడి
 సంత మాత్రమున నయమగును.
 నులభ నెల 0-10-0 అణలు

ಪ್ರಾಚೀನ ಶಿಲ್ಪ

1-9 0-12-0

தமிழ் மொழி

పబ్లి. 1-5 0-6-0

5085

42 1-8 0-2-0

అమృతాంజనం దీపో,

బాంబాయి . మదరాసు.

మిత శం డ లి గ ం ధ ము లు - గు ం టూ రు.

ఈ వాల్మీకిని కొనుగొని అసహాయమును
 వారికి ౧౨ అణాలకే
 ౧. అసహాయమును
 ౨. మాయకౌర్వము
 ౩. అశోకసౌఖ్యము
 ౪. వివస్వత్తుము (జంగంకపు)

యిచ్చెదము.

చందాదరులై నిమిషితముగ మా పుస్తకముల దీనికొనగోరువారు ఈ క్రింది చిరునామాకు
 వాయవలెను.

సంపాదకుడు,

మహాత్మా గాంధీ కృతములు.
 ౦—౧—౦
 ౦—౧—౦
 ౦—౧—౦
 ౦—౨—౦

హిందీ మూలమునకు
 యనువాదములు.
 హిందీ నభ్యు
 సింహుల కల్పితములు.

(3336)

కొలచల కృష్ణసోమయాజి, యం. ప. యల్. టి.

“**ಕವಿಕಪಲು**”

బిల్లుకొత్తి గల్లి గజము పొడుగు గలవి. సాగనైనవి.
1-కి రూ 4—8—0.

దజను కొనువారికి 1టి ఈ చిత్రము పోస్టేబిల్లుగా చేశే.
వలయువారు ఆగ్రరలో 2కరూపాయి
ఆదాస్సు పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అంతుకొ,
కటర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.

వెద్దాపురం, (గోదావరి జిల్లా)

పెరిగ్లాఫ్ అడ్రెసు: "ఇండస్ట్రీ" పెర్మాఫ్రం.

సామాన్య గవనిం

యోగ్యతా పత్రములు 2942

(8) బెనారస్ సిటీలోనుండు, దుర్గా మీడికల్ హాసువారి బహుమూల్యములను...

తెలుగుదేశ వాఙ్మయకుత్రిక

కాశ్యపాసాహిత్యములను తెలుగున వివరించు మాసపత్రిక. 5-వ సం॥ చివరియందలి అంకములు.

నిర్వహణ కార్యములను చేయుచున్న కార్యకర్తల పేర్లు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద పార్శ్వసేవ దొరకును.

అమృతమునకు సిద్ధము

అన్ని విధముల పోషణలకు పేనాలు చవులైన ధర్మలనున్నవి. స్వస్థులను బట్టి ఉత్తరమునకు...

ఇది చూచితేరా

నిజము, నమ్మకము, అనుభవమునకు వచ్చును. మియ్యంకొ జననకాల ఘడియలు తేది వారము సుధ...

స్థానిక వార్తలు

కావాలండరులు:—పి. సి. అరుణాచలముదలియారు సోదరులు, కాంచీవరము; అబ్దుల్ హక్ మహ్మదాలీకంపెనీ మద్రాసు;

మాటటి సన్యాసయ్య, ఆంధ్ర బుక్స్ డిపో రాజమండ్రి:—ఈకంపెనీవారు 'పంపి 1922 సంవత్సరపు...

సి. యస్. ఆంధ్రానుగారి రాక:—జనవరి 1వ తేదీ ఆదివారమునాడు ఆంధ్రానుగారు చెన్నపురికి వచ్చి...

ఆంధ్రీలయ్య:—ఇయ్యది బరంపురమునందు శ్రీమతి కళ్ళేపల్లి వెంకటాచలయ్యగారి యాజమాన్యమున ప్రవీణింప...

నెల్ల వాలబుద్ధి:—ఈ బుద్ధి మాకార్యాలయము నకు మద్రాసు నెలబుద్ధులు కంపెనీవారిచే పంపబడినది. పిల్లలు...

ఇండియన్ బ్యాంకింగ్:—కార్యదర్శి మాక్స్ ముల్ల వ్రాయుచున్నాడు:—1921వ సం॥ డిసెంబరు 31తో అంశ్యమయ్యే...

అపాయము తప్పిపోవుట:—మదరాసు ప్రభుత్వ ఆర్థిక ప్రధానకార్యదర్శి యగు ఆర్. పి. గ్రహం. ఐ. సి. ఎస్. గారి...

గాంధీ తత్వోపదేశము:—మదరాసు రెవెన్యూ సంచారములకు బాధిస్తున్న టి. సి. పి. కురుపు గారిచే రచియింపబడిన...

బాలభటుల ప్రమాణము:—డిసెంబరు 28 వతేదీ స్వరాజ్య పత్రికలో బాలభటులు; జాగ్రత్త అనువ్యాసము వ్రాయుచు వారు...

యావద్భారత బహుమతి పోటీలకు రెండవ సమావేశము బొంబాయిలో జరిగెను. పి. రాజావాస్తవ్యులగు యస్. బనాజ్...

రాజ్యత్యాగ మొనర్చిన కొచ్చిక్ పెద్దరాజగు రామవర్మ ఎలయరాజుగారికి 60 సంవత్సరములు నిండుటచే వారి వృత్తి...

కలకత్తా సమీపమునన్న బెనియపుకూరునం దొక బండిపోటు గురువారము రాత్రి జరిగెను. దొంగలు ఇండియన్ మూని...

సిల్వా రైల్వేస్టేషన్ పేరుచేయబడిన దనియు బండ్లు సరుముగ నడచుచున్నవియు డి. టి. యస్. గారు తంతివార్త పంపుచున్నారు.

కోయంబుత్తూరు కలెక్టరుగారి సతి యగు మిసెస్ బ్రేయిడు భుక్తగారు 31 వ తేదీ ఉదయము కోయంబుత్తూరులో మరణించినది.

రీడింగు ప్రభుదంపతులు లిక్నీరు మహారాజుగారి అతిథులుగ 28-వ తేదీనుండి ఆటలతోను, పాటలతోను, కేటలతోను విందులతోను సంతోషముగ కాలము గడపుచున్నారు.

బాగు తక్కువగ నుండుటచే జనవరి రెండవతేదీనుండి తుష్టరన్ బెంగాలు రైల్వేవారు బండ్లసంఖ్యను తగ్గించెదరు.

ఆచంటగ్రామ అసిస్టెంటు కరణుంగారు తన పనికి కాజీ నామా నిచ్చిరి.

సగము వెలులు

అపరూపగ్రంథములు (1) వ్యవహారచంద్రిక రు. 1-8-0 క ర్త:—పి. కుప్పారావుపంతులుగారు. 8 అధ్యాయములు. 72 ప్రకరణములు. ఇందు సమస్త వ్యవహారములున్నవి.

ఆంధ్ర ఆనందోద్యమాలా! కిమిసత్ ప్రాశీద్యకోడ్ 103, 144 నెక్కుల క్రింద మీ వ్రేసినోటిసులు బారి చేయబడుచున్నవికదా! మీ రానెక్కులను చూచియున్నారా? లేకున్నను మద్రాసు ప్రెస్ లాహుర్ విక్టోరియా డిపో వారికి వ్రాసి తెనుగు కిమిసత్ ప్రాశీద్యకోడ్ను తెప్పించుకొని చదువు వెల రు. 6-0-0.

సంవత్సరములో స్వరాజ్యము

(మంగళ వరసింహాద్రితులు)

“తస్మాద్దేశత్ స్వతంత్రం కార్యం కర్మసమాచర,
అసత్కార్యచరక కర్మపర మాప్నోతి పూరుషః”

(గీ. ఆ 8. శ్లో 19.)

సంవత్సరములో పల తప్పక స్వరాజ్యమువచ్చునని గాంధీ మహాత్ముడు వాగ్దత్తమిచ్చియుండెను. ఈ సంవత్సరము నొకతూరి పొడిగించియున్నాడు. పొడిగించిన వత్సరముగూడ గడచిపోయినది. స్వరాజ్యము రాతని కన ప్రతిపక్షాలు తప్పక యేవగింతురు. ప్రతిపక్షాలకు జవాబు చెప్పి టాకసము కాని మన పక్షమువారే కొరక ఫలింపలేదని నిరాశులై కార్యసాధనము మానుదురేమో యనభయమున నీవిషయమై కొంత చర్చచేయు టవసరము. ఇందులకు సంవత్సరములో పల వచ్చునని మహాత్ముడు చెప్పిన స్వరాజ్య మెట్టిదియో, మహాత్ముడిట్లు చెప్పినపు డాయనయుడేశ మేనయి యుండునో, అట్లు చెప్పినపు డాయన తప్పచేసినో యొప్పు చేసినో యన విషయముల పరీక్షింపవలెను.

ప్రప్రథమము, మహాత్ముడు స్వరాజ్యమును వాగ్దత్తమిచ్చి యుండలేదు. స్వాభావికముగ స్వరాజ్యము వాగ్దత్తము కూలవిషయమే కాదు. వాగ్దత్తమునకు విషయము బహిర్గతమై యుండవలెను. ఇప్పుడు స్వరాజ్యము బహిర్గతముగాదు; అది యొక రిచ్చనదిగాదు. మనయం దంతర్గతమై యున్నది. దానిని కనుగొను భారము మనయందే యున్నదిని యెల్లరు నొప్పుకొనుచున్నారు. అట్టి స్వరాజ్యమును మహాత్ముడిట్లు వాగ్దత్తము చేయగలనా? స్వరాజ్యము మనయందే యున్నది గాన కనుగొను టకు చిరకాల మననము. సంపూర్ణస్వతంత్రత నకలంబించి, యనహాయోద్య మెల్లరు నవలంబించు పక్షమున, మద్యపానము నిషేధించి ఆత్మపారశుద్ధ్యమునకు గడుగు పక్షమున సంవత్సరములో పల స్వరాజ్యము తప్పక రాగలదని మహాత్ముడు నడిచెను. ఆయన చెప్పిన రీతిని యెల్ల రులంబించిన పక్షమున స్వరాజ్యము రాజాల దిని యెవ్వరయిన సంశయింపగలరా? ఆయన చెప్పినమార్గమున మనజాతివా రాత్మపారశుద్ధ్యముచేసికొనుట ఆర్థిక స్వాస్థ్యత్రయము సంపాదించుట, నిరంకుశ పరిపాలనమును స్తంభింపజేయుటయను మూడుఫలిములు పొంది యుండవలసినది. ఇంతకంటే చేరు స్వరాజ్యమేమున్నది? స్వరాజ్యమిప్పుడు రాలేదనిన యర్థము మన మాయన చెప్పినరీతిని చేయలేదనట. 23 కోట్ల ప్రజలకుగావలసిన స్వరాజ్యముకొఱకు యెవరో పదిమంది దాసులు, సైన్యాలు, లాఠాలు, వెంటకప్పయ్యలు, రాజగోపాలాచార్యులు శ్రమపడిన చాలునా? దేశమున సగమైన నేకగ్రీవముగ నిట్లు చేయుటవలనమై యున్నది.

23 కోట్లమంది ఒకసంవత్సరములో నిట్టిమార్పు నంది స్వరాజ్యము నందుదురని మహాత్ముడు తలచియుండుట వెట్టిగాదా? అట్టి గొంతెక్కు కొరక నేటికి కొరియందే నని యనవచ్చును. ఆయన తప్పుమున్నది. మనపూర్వ చారిత్రము నాయన పరికించి యీపాటికార్యము చేయలేదురా యని తలచెను. కిచ్చి చక్రవర్తి, కర్ణుడు మొదలైన త్యాగశీలవరుల జన్మస్థాన మైన భారతభూమియందు మనత్ముడు నిర్ణయించిన త్యాగ మేపాటిది? ఆత్మపారశుద్ధ్యము లోకమునకు వెల్లడిజేయుట కన్నిలో దుమికన సీతాదేవి జన్మించిన జాతికి మహాత్ముడు నిర్దేశించిన మద్యనిషేధ మేపాటిది? కావున మహాత్మునిపారపాటు సకారణము. ఆకారణము మన బలహీనతయే. ఈవ్యాసము మన ప్రతిపక్షాలకు జవాబు చెప్పటకు కాదు. స్వప్రయోజనార్థమే నని మొదటనే చెప్పియుంటిని. నేను చెప్పకారణములు ప్రతిపక్షాలకు వచ్చుకపోవచ్చును గాని మహాత్ముని యనచర లామన చెప్పిచేతి నడువనందున స్వరాజ్యము రాలేదని యెంచి ఇకవై మనోదౌర్భాగ్యము వీడి కృతనిశ్చయమై స్వరాజ్యము బడయ ప్రయత్నింతురుగాక. ఇట్లు చేయు పక్షమున మహాత్ముడు సంవత్సరము గడుపు వెట్టుట లాభకరమేనని తేలగలదు. విద్యార్థుల కందరకు విశదమైన విషయ మొకటి గలదు. పరీక్ష యెన్నడు నచ్చునో తెలియక పూర్వము విద్యార్థులు విశేషించి కష్టముచేయరు. పరీక్షదినము నిశ్చయమయినది మొదలు గడిచిననాఁడు వృథాయగు నేమో ననుభయమున కష్టముచేయ ప్రారంభించుదురు. ఇదేరీతిని సంవత్సరములో పల స్వరాజ్యము రాలే నని సంకల్పించుటచేతనే యంతయభివృద్ధి రాగలిగితిమి. పరీక్షదినము మోకదినమునకు మార్చిన పక్షమున విద్యార్థి చింతింపడు. దిగ్విజయము యంత

ముల పూర్తిచేయక ముప్పది సంవత్సరమును. అటులే మనముగూడ నిప్పటికి లోపముగనున్న విషయములు సంపూర్ణిజేయు కార్యక్షేత్ర పూనవలయును. మహాత్ముడు చెప్పినకార్యవిధానము సంపూర్ణిజేసిన దినమున స్వరాజ్యము వచ్చుట స్వయము ఎప్పుడు చేయాలనునదియే ప్రశ్న. ఈ ప్రశ్నకు తత్తము ముగిసినది యాధారపడి యున్నది.

మనమొక కార్యమును చేయునప్పుడు దానిఫలిత మిట్లుండగలదు. దాని ననుభవించుచుని యెంచుట తప్పక. దుష్కార్యములు చేయువా రట్లు శిలుతురు. తలంచినను తప్పులేదు. ఏలననిన, చేయునచే దుష్కార్యము గాన ఫలితము తదనుసారముగనే యుండగలదు. దాని నలంకరించుటలన పురుషు డదివరకు చేయుచున్న తప్పుకంటే గొప్పతప్పు చేయజాలడు. సత్కార్యములు చేయువారి విషయము వేరు. మనము ప్రారంభించినది స్వరాజ్యయజ్ఞము. ఈయజ్ఞమును ఫలాపేక్షారహితముమై చేయవలయును. అప్పుడే సత్కార్యములయొక్క నిజమైన ఫలము (మోక్షము) ననుభవించగలము. మొట్టమొదట శ్రేష్ఠినిన శ్లోకమున కర్థము “ఫలాపేక్ష లేనివాడవై యెప్పుడును జేయవలసిన కర్మలను జేయుచుండుము. అట్లు ఫలాపేక్ష లేకుండ గర్మములను జేయువాడు సత్సమర్థుడై లిగి మోక్షము నందును” అనియున్నది. ఈయజ్ఞము కృష్ణాద్యక్షున కుపదేశించెను. యజ్ఞముచేయుట శిష్యత్వమున నెలికియొ, తత్ఫలితము బంధువుల సంపాదించుటయగునని సంకోచించుచున్న యర్జునున కిట్టి యుపదేశము చేయబడెను. స్వరాజ్యముకొఱకు సాధించుట స్వధర్మమైయున్నది. అది చేయున మనపని. దాని ఫలితమేమి యనునది నన కనవలసదు. ఫలితమువిషయము భగవంతునికి వదలనగును.

ఇట్టిమనస్సుగల శ్రేష్ఠ ఫలాపేక్షయే ముఖ్యముగ వెల్లువారు గమనింపవలసినదిగా నుండగలదు. మహాత్మునికార్యవిధానము సంపూర్ణి జేయజాలకున్నందున సంపూర్ణస్వరాజ్యము రాలేదుగాని చేసినకష్టముకే మరొక ఫలితములు కలిగినాయని విచారించిన ననేకములు పొడగట్టగలవు. అవి శ్రేష్ఠింపడును.

- (1) మనము కొన్ని సంవత్సర సంవత్సకములనుండి మరచి యున్న ఆత్మగౌరవము నిలుపుకొను ప్రయత్నములు ప్రారంభించుచున్నాము. ఆత్మగౌరవాగ్ధమై వృత్తులు పోగొట్టుకొను వారును జైళ్లకు పోవువారు ననేకస్థలములందు గానబడుచున్నారు. (2) ప్రస్తుతోద్యమ కారణముచేతనే యితరజాతుల వారు మన కష్టస్థితి ములగుచ్చి తెలిసికొని యాదరము చూపుచున్నారు. ముఖ్యముగ మేరీకావారు సానుభూతి చూపుచున్నారు. (3) ప్రస్తుతోద్యమము మూలమున కొంతప్రతిష్ఠ సంపాదించి యున్నాము. ఇదివరకు భౌతికతీయ లింగయెడల మూఢులని తలంచువారిలోనిపక్షము మార్పులుగుచున్నది. భారతదేశమున మహాత్ములు న్నారని యను, ప్రస్తుత పోరాటమున జయముందిన యెడల పాశ్చాత్య పక్షబల ప్రయోగ మనవరమని లోకమున వెల్లడి జేయగలమని మహామూలు తలంచుచున్నారు. (4) మనల చూచిన నేకగంపునేయించుకు ప్రభుత్వమువారి పురుష మనబలముచూచి భయపడుచున్నారు. (5) ఇంతవరకు పిరికివాగుగనున్న మహారాజులకు ధయ్యముగ బయటికి వచ్చుచున్నారు. ఇంతవరకు రహస్యముగ జరుగుచుండిన రాజకీయము లిప్పుడు బహిరంగములయినవి. కాన నిక, రహస్యపు సంఘములకును, పిష్టవకారులకును తావు లేదు. (6) ఇంతవరకు ఆంగ్ల విద్యార్థిభావము చేసిన కొద్దిమంది మాత్రముచర్చచేయుచుండిన రాజకీయవిషయములు జనసామాన్యమునకు వ్యాపించినవి. (7) ఇదివరకు రాజకీయములకు బుద్ధులందును, ఇతర తిరిగిసంయములందును చర్చ చేయబడుచుండెడిది. ఇప్పుడు చర్చచూత్రము చేయుటగాక కార్యము నిర్వహించుటయందు తమకాలమంతయు గడపువారనేకులు బయలుదేరి యున్నారు. (8) ఇంతవరకు మనస్త్రితేజుడు బయటికివచ్చి యెలుగుగు. ఇప్పుడనేకులు స్త్రీ లుద్యమమునందు పాల్గొనుచున్నారు. (9) ఇంతవరకు జైలుపేరు వినిన భయమందువారి పుడు జైలుకు వెండితు మారులవలె జనుచున్నారు. (10) ఈ యుద్యమకారణమున సైన్యావంధి మహానాభావులందరు పక్షిలైపోయినను మనోబలమును మర్యాదను చాల గడించుకొని యెంచుచున్నారు. (11) ఎన్నిటికిని సత్యమే జయింపగలదని ప్రపంచమున కింకొకతూరి రుజువుచేయ నున్నాము. (12) ఇంతవరకు గొప్పయంద్యోగములిచ్చిన చాలుననియు, జైలువారు మనల నోరగండు చూచిన చాలుననియు తలంచుచుండిన భారతీయులలో నశ్శినివేళములవంటి హక్కులు గావలెనని కొందరును, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమే గావలెనని

కొందరును పోరాడ నారంభించినారు. (13) ఆంగ్లేయ విద్యవచ్చినగాని విద్య గాదని యెంచు మనము ఆంగ్లేయముకొక ప్రాముఖ్యతను తెగింపగలిగినాము. (14) దేశనాశమునకు గారణ భూతములగుచున్న న్యాయవాదుల న్యాయస్థానములకు పూర్వపు గౌరవము లేకుండ జేయగలిగినాము. (15) విరుదముల నిరంకయోగమును రుజువుచేసినాము. (16) ఇక్కడికి 200వత్సరముల నుండి రాజ్యముచేయుచున్న బ్రిటిషువారికి చేతగాని వివిధ జాత్రైకమత్య మొనగూర్చినాము.

ఇట్టివి వెదకిన నెన్నో కావగనున వీటియన్నిటికన్న నుత్కృష్టమైనది, భగవంతునివై ప్రతికార్యమునందు నాధారపడవలెనని ప్రజలకు గొందరిచినది. మిగత యుద్యమోద్యమము లన్నిటియందును పరాజయ మందినను భగవంతునివై భారముచేయుట యను విషయము మొక్కటి నేట్లు కొన సంపూర్ణిజయ మందినట్లే. కావున భగవత్కార్యమున పతాజయము లేదు. ఎల్లరును, ఏకాదశముచేతను నిరాశులుగాక, కార్యసాధనమునకు గడంగనగును. దేశత లుచ్యుతమునకు సముద్రమధము ప్రారంభింప ముందు హోలహోలము పుట్టెను. తరువాతనే యచ్చుతము పుట్టెను.

గీ॥ తనిసిచే జేల్లు లందధిత్తు ములచేత!
జైచిలే భూరకాళిల విషముచేత!
విడిచిరేయత్తు మమ్మంటు వొడముదనక!
నిట్టితార్థంబు వదలకు నిపుణముకు॥

యువరాజు

23, 24 కాశీ, 25 బంబాయి, 120 రాజపుతాన ఇను వెండి, 51 సిక్కుప్రాంతీయులు భోజ్పు, 37 డోగ్రాలకు యువరాజుగానికి కలనలు ఇకాఫిపుగా సార్వభౌముడు నియమించెను. ఈ యువరాజు ప్రిన్సు ఆఫ్ నేల్సు యూనిట్లని పిలువబడును. మంగరాష్ట్రమునందు జరిగిన ఆహ్వానము సర్వాదలకు యువరాజుగాను మంగరాష్ట్రపు గవర్నరుగానికి కందనములు తెలియజేయుచు రెంటివార్త నంపిరి. గవర్నరుగారు కృతజ్ఞతా పూర్వకవందనములు. రాజభక్తి ప్రకటించుచు ప్రస్తుత రమొసంగిరి.

బర్మా

యువరాజుగారు జనవరి 2 వ తేదీ ఉదయం డక్రికా స్టీమరులో రంగూన్ చేరిరి. మినిస్టరుసంఘమువారు సన్మాన ప్రక్రమ సమర్పించిరి. నేల్సుమారామరడిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను:- మీకు వందనములు సమర్పించుచున్నాను. 1852 వ సంవత్సరమున ఇచ్చట కొన్ని గుడిసెలుమాత్రమేయుండెను. అట్టి నిర్మామవ్యయకు ఆడవి నేటిదినము విశ్వవ్యవస్థమగు రాష్ట్రముగ అభివృద్ధి చెందుట మిగుల సంతోషదాయకము. ఈ రాష్ట్రము సామాజ్యమున కొకరత్నమువంటిది. ప్రపంచమందలి అన్నిభాగములకు యీరేవునండి ఎగుమతులు అధికముగ పోవుచుండును. మీరు వివిధ కక్షలకు చేరిన వారైనను, వివిధభాషల మాట్లాడువారైనను, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు రాజభక్తి గలవారై భేదములు లేక ప్రవర్తించుట మిగుల సంతోషకరమగు విషయము. ఈసగమునంతే పూజ్యుడగు బౌద్ధు గొప్ప ఆలయముకలదు. ఆలయము బర్మా ప్రజల అద్వితీయమగు ప్రతిభను నేనొళ్ల సాటుచున్నది. ఈసగము నింత అభివృద్ధికి వచ్చుటచే మీ ఉత్సాహము నైపుణ్యము ప్రకటితమగుచున్నది. మీ విశ్వరూపుభివృద్ధి కోరుచున్నాను. మీస్వాగతమును నేను మరువను.”

మిమ్ముట యువరాజుగారు ప్రభుత్వభవనమునకు వెల్లిరి.

కావలెను.

జిల్లా ఏజంటుగారు, పట్టణపు ఏజంటుగారు ఉండగోరువారు ఈ నెల 8-వ తారీఖు లోగా ఈ దిగువ విలాసములకు దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫారసీ,
(రిమిటెడ్)
తపాలు పెట్టె నెం 269, మదరాసు.

విప్లవాత్మక బడంబడిక

మార్క్సే ప్రభుత్వ యువనాస్రమము
(ప్రముఖ ప్రతినిధి)

లార్డు ఛాన్సలరు, సార్వభౌమని యువనాస్రమము చదివిన పిదప మార్క్సే ప్రభుత్వ మార్గదర్శకులు చెలరేగ నిట్లు చెప్పినాడట:-

ఈ యువనాస్రమము సార్వభౌమని యువనాస్రమముకు ప్రత్యుత్తరముగ నే నుపన్యసింపదలచితిని. ఆ యువనాస్రమములో కొక ప్రాంతంలో వారు యీ బడంబడిక జరిగిన దను వార్తను వ్యాసయానందధర్మతులమై వింటివని తెలిసిరి. ఈ బడంబడికకు యువనాస్రమము లేని వాదనలను, సార్వభౌమము, యంగ్లాండులో ను, విప్లవాత్మకము అధిక సంఖ్యాకుల భావము నే వెల్లడించి కనిపించెదరు. (మార్క్సే ప్రభుత్వము). మార్క్సే ప్రభుత్వము! ఎవరయిన యింగ్లాండువారు గాని, వివిధ ప్రజలు గాని యీ వచనములను గాఢముగ సంతోషముతో జరుపుకొన్నచో నేను సహింప జాలను. (వినుడు; వినుడు;) ఆ వచనములు అధికాభివృద్ధి గల గావు. సార్వభౌమము ప్రభుత్వములయెడల నుపన్యసించుచు స్వీయమానమును తెల్పును. ఆ యువనాస్రమములో చివర వాక్యమును గూర్చి నేను కొంత చెప్పదలచితిని. ఆ వాక్యములో గ్రేటు బ్రిటనుకు విప్లవాత్మకమగు సమస్యయను గుర్తుకును సార్వభౌమము జేసిన ఘనకార్యము తెలుపబడినది. వాక్యమునకు మీరెవరు అనుమానించెదరని నేను తెలుపను. (మార్క్సే ప్రభుత్వము) సార్వభౌమము సామభూతి యొక్క యెడలించి రాజోచితముగ సామ్రాజ్యాధికారి యొనడులకు సరిపోవుటకు అప్రకటనను గావించెనని మనము భావించెదము. (మార్క్సే ప్రభుత్వము.)

ఒకభావన సార్వభౌమము ప్రవీణాన్నియల వద్దనుండి వెల్లువల మంత్రిపుంగవునతో సంభాషణములో వెనుక భాగములను ఉద్ఘాటించు తీరుగనుండిన చెప్పగా నేను రాజుగా కిందో కట్టుకొని, “అయ్యా సరే! కాన్సర్వేటివ్ ప్రభుత్వము తేలికగాను తీర్మానములను మీ వద్దకు బంపెద గని మేము తలంచెదము” భవిష్యత్తు మాయయని యువకులకు తెలుపబడెను. అందు ఆశ్చర్యమేమియును లేదు. (మార్క్సే ప్రభుత్వము) అట్లు కట్టుకొనిచితివని యీ బడంబడిక తేటతెల్లము గావించెను.

చిన్నతనమా గర్వమా?

నేను జేయు ప్రతిపాదనమునకు సవరణలు రావచ్చును. ఈ కొలదీకాలములో నేనాగ్రహారములగు వచనముల మాటాడకుండ గాత్రము నుండిదకు ఇది ‘చాల చిన్నతనము’ అని చెప్పువడెను. ఆ రెండుమాటల నుపయోగించిరి. (కార్లను ప్రభుత్వము—‘మీకుగాను’) ఈ అభిప్రాయమును ఆ మొండిపట్టుగల వాడు గల్గియుండును. వారలలో నాకేమియు తప్పు గానించదు. నిజముగా నేనుగూడ విప్లవాత్మక కీలకమును మొండిపట్టుగలవారలలో నొకడ నే. (వచ్చు) అందు చిన్నతనమేమియు నాకు గానించదు. ఈ యువనాస్రమములో మనకు చాల గుడి కుంచిన కోరికలు.

మరియొక విషయము

చిన్నతనము గావచ్చు, గర్వ మొకటి గత్యంతరమున్నది. ఎవరైనను, యింగ్లాండువారుగాని, గ్రేటు బ్రిటను వారుగాని, గ్రేటు బ్రిటను విప్లవాత్మక పరిపాలించిన నిధులను జూచి గర్వపడవలసినదిగా తల పరచిన విషయము! అది యటుండును. మనదేశము విప్లవాత్మక సరిక బరిపాలించుకొనేదనియే యెన్నితత్వములనుండియో పాడుచున్నదనుమే. ఒక గొప్పదేశము మంచి వివేకమును గల్గియుండవలయును. ఈవాక్యము సారము రాజకీయవివేకముతో ఇన్ని సంవత్సరముల నుండియును విప్లవాత్మక ప్రభుత్వము జరుగుచుండెనని సమర్థించగలదా! లేదనియే నాతలంపు.

కెనెడా దృష్టాంతము

చాలకాలము జీవించినవారు ప్రాత ప్రాతకథలను జెప్పుచుండురు. ఈ 80 సంవత్సరములనుండియు మోంరీయాల తీర్మానముల ప్రాతిపదికను నేను జెప్పకలపెట్టలేదు. ప్రప్రథమమున విప్లవాత్మక ప్రభుత్వములో మార్క్సే ప్రభుత్వము నని సలహా నిచ్చితిని సానియెరే ప్రభుత్వ విప్లవాత్మక ప్రైవేటుగా నియమించిన కాన్సర్వేటరు ప్రభుత్వ అయియున్నది. ఈ పక్షాభిమానులగువారల కార్నెగన్ ప్రభుత్వమును వచ్చిన మాటలను మోచింపవలయును. నిర్బంధకాననను ముంటినియు,

1847 వ సంవత్సరమునుండియు ఒకప్పుడున్న నేమి లేకున్న నేమి నిర్బంధప్రభుత్వమే జరుగుచుండెననియు ఆయన చెప్పెను. ఒక రాజ్యప్రతినిధి విప్లవాత్మక వెల్లె ఆ ప్రభుత్వ మాయనకు ఆశ్చర్యము గలగజేయుట ఆశ్చర్యముగ నున్నది. విప్లవాత్మక ప్రభుత్వ మంతకాలమును ప్రత్యేక నిర్బంధపరిపాలననుని తెలియుట ముఖ్యవిషయము. కాన్సర్వేటరు ప్రభుత్వ ఇంకను ఏమి చెప్పిననగా, తాము అవధ్య కానడాకు వెల్లెగా నచట యింగ్లాండు, స్కాట్లాండు, వివిధపార్లమెంటు అచటికాననములకు బద్ధులైయుండి రనియు, అది తమకు ఆకాభంగ కరముగ లేదనియు జెప్పిరి. అక్కడ జూచిన దాని బట్టి చూడ ఆ ప్రకారమునా విప్లవాత్మక పరిపాలనను బాగుండునని ఆయన తలంచెను. 1885 సంవత్సరం జూలై ప్రాంతములలో విప్లవాత్మక ప్రైవేటు సహాయకుల కుపన్యసించుచు, కెనెడా ప్రభుత్వపద్ధతి తమదృష్టిలోనుండెను గాని నిర్బంధపరిపాలనావిధానము లేదని చెప్పెను. దానిని చాలనుంది మరచిపోయిరి. విప్లవాత్మక పరిపాలనావిధానము మాటల కుద్యమప్రారంభ ముడియే. ఇప్పుడా మార్క్సే ప్రభుత్వ వచ్చినది. (వినుడు; వినుడు;) దీనికంతకు సర్వ మేమి?

విప్లవాత్మక చారిత్రమును, నిర్బంధప్రభుత్వమును జూచెదము. దీనికే మేమి? మరియొక రాజ్యమును, అచటి ప్రభుత్వ విధానములను నేమి. ఫలితము గలుగోయని విచారింపకుండ బాధ్యత తేకుండ పరిపాలించుటయే నిర్బంధకాననముల జేయుట కేళములో కాంతికమముల నిల్పి ప్రాణమును సాత్తును సురక్షితముగ నుంచుట కని తెలుపబడెను. ఈ పద్ధతులన్నియు అపజయము గాంచెను. వెనుకటి బలమైన ప్రభుత్వవిధాన మెప్పుడును సాగింపలేదని మీకు ప్రభుత్వలకు జాపము చేయుచున్నాను. దీనినే దెచ్చిపెట్టుటకు కాన్సర్వేటివ్లు ఆశించుచున్నారు. బాల్కన్సు వివిధ పెక్టెరిగా రి సంవత్సరములుండిన. ఆయన ప్రభుత్వమునుగూర్చి నే నేమియు జెప్పను. ఆయనను ఆ నిర్బంధకాననములతోనే రి సంవత్సరములు పాలించెను. తిరిగి వచ్చెను. కృతజ్ఞత నే వరును జూపక పోయిరి. ప్రభుత్వవిధానము మాట్టి లిబరలునకు ఒప్పుగించిరి. అది యొకదృష్టాంతము. అంతట బార్లమెంటును గొప్ప లిబరలు వచ్చెను. ఈయన కాంతముగ పరిపాలించెను. మరల నిర్బంధ విధానము ప్రారంభించగనే ఆయన యపజయము గాంచెను. అప్పుడు ప్రభుత్వము సాగుట దుర్లభమాయెను. అంతట ఆయన గ్లాడ్స్టన్ మును జేరెను.

గ్లాడ్స్టన్ విధానము

పరిపాలనావిధానములో మార్క్సే దెచ్చుటకై గ్లాడ్స్టన్ చాలకాలము అన్యకత్వములబడి త్యాగమును గావించెను. ప్రస్తుత ప్రధానమంత్రి కొయలిషనును సంపాదించుకొనుట లోపముగ భావించుచున్నది. అయితే గ్లాడ్స్టన్, ప్రభుత్వవిధానములో మార్క్సే జరుగలేదని చెప్పినపుడు కొంత విషయ ప్రభుత్వ మననరచని చెప్పుచుండెను. అప్పుడు ప్రధానమంత్రియగు సాల్వెస్టర్ ప్రభుత్వ కొకలేఖ వ్రాయుచు, విప్లవాత్మక ప్రభుత్వవిధానమును చక్కబరపవలె నన్నచో తమయాటంక మేమియు లేదనియు, అందుకు ఊత నొసగద మనియు జెప్పిరి. ఈ సంకీర్తనయందు మీకు జ్ఞాపకముండియుండవచ్చును. గ్లాడ్స్టన్ కొంత విషయనేగావలెనని చెప్పుచున్నాను. ఆ కొంత విషయ జరిగినయెడల యేమి జరిగెదో యూహించనక్కర లేదు. మనము చెప్పులేము.

1885 వ సంవత్సరము సాధారణ యెన్నికలు రాజకీయ చారిత్రములో మిగుల చిత్రమైనవి. విప్లవాత్మక ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొనుటకై యెన్నికలు జరిగినవి. అదియే మొదటి పర్యాయము. ఏమి జరిగెను. 89 స్థానములలో పార్లమెంటు వారలు 86 స్థానముల గల్గిరి. ఈ యెన్నికలవలన విప్లవాత్మక ప్రభుత్వతరస్కారము తేటపడెను. ఎన్నికలలోను సానములున్న బలములున్న గొప్పగొప్ప భూస్వాములున్న జిల్లాలలోగూడ ఫలిత మొకటియే యాయెను. ల్యాండు ఆక్టర్లు ఏమియును పనిచేయలేదు. రెంటుపట్ట మేమియును పనిచేయలేదు. ఆ ప్రభుత్వవిధానములో పనిచేయ మేమియును గానింపదు. విప్లవాత్మక, అల్పసంఖ్యాకము లేమియు ప్రాతినిధ్య మొసంగబడలేదు. ఇప్పుడెక్కడనున్నా మోచాచెదము. అదేవిధముగ నిప్పుడెన్నికలు జరుగునో ఫలితము వేరునా? అట్లుగనని నాకు దోచదు. గ్లాడ్స్టన్ చేసిన పరిశ్రమ అక్కడ బాగుగ నాటుకొనెనది.

గ్రేటు బ్రిటను సంగ్రహము

ప్రస్తుత ప్రధానమంత్రి ఓర్సుతో మిగుల భైర్యముతో పట్టుడలతో పనిజేసి గ్రేటు బ్రిటనును విప్లవాత్మకమును

సంగ్రహించెనని మీరును నేనును అందఱును ఒప్పుకొని తీరవలయును. ఈ నాయభిప్రాయమును మీరు విచారింపదలచగలక. మనకు గావలసినది ఫలితమే. ఫలితము ఆకాజనకముగ నాకు గానించుచున్నది. ఒకవిధమున పని యిప్పుడే ప్రారంభమగుచున్నదని చెప్పవచ్చును. బ్రిటిషు వివిధ ప్రజల మనోసమన్వయము జరిగియుండుటచే యిప్పుడే ప్రాంతమైనదని నేను చెప్పెను. ఏమి జరిగెనో చూడుడు. అల్పసంఖ్యాక రెండుమాడుకోబాల్కండ సో జేమ్సు క్రయగు జేప్పినమాటలు బాగుగనున్నవి. ఆయన యేమిచెప్పిననగా, “సమావేశము నాకు తృప్తికరముగ నేయున్నది. కాని కొన్ని అవాంతరములు కన్పములు నున్నవి. అయితే యిదియే యిది పోవును.” ఈ విషయములో మన మేకభవింపవలయును. ఇందువలన విప్లవాత్మక ఉత్తరభాగములు పశ్చిమక్షిణభాగముల వారితోగూడి పనిజేయదలచి ఆకాగనున్నది. దనేవేన ప్రభుత్వ మేమిజేప్పనో విందము. ఈ బడంబడిక విప్లవాత్మకమై ప్రైవేటు సాధారణపడి యుండును. గ్రేటు బ్రిటనుకును విప్లవాత్మకమగు బడంబడికలకు సద్భావములు ప్రజ్వరిల్లి, యిటుల సర్వకాలము నున్నచో నిది సామ్రాజ్యచారిత్రములో స్మారకవిషయముగను గొప్పదిగను నుండును.

జాతీయ స్వచ్ఛంద సేవకులు

నిన్న మద్రాసులో ఊరేగుట

నిన్న ఉదయం 8:30 గంటలకు మహారు 150 మంది వాలంటీరులు హైకోర్టుకుయెదుట బీచి మొడ్డున గమనజేమెరి వారు రెండులైనులలో ఒకదానివెనుక నొకటిగ నిలచిరి. అటుల యెస్సెస్ నేడు వెంట నడచిపోయిరి. ముందు యిద్దరు పొడుగాంటిదుక్కులవలెనుండు వాలంటీరులు కెడ్డపతాకమును బట్టుకొని నడచిరి. ఈ కార్యక్రమమునకు లగు కుమారస్వామి చెట్టిగారు యీ ఊరేగింపుకు నాయకులు నేనాధిపతి యుత్తరపునకు వారు బద్ధులై ప్రవర్తించిరి. గోడ్డు మీద రాక పోకల కేమియు నాటంకము గలుగలేదు. గంపులున్నచోట వాలంటీరులు కొంచెము నిలచి తప్పుకొనిపోయిరి. వారు బహుసంఖ్యనుండు, వందాముత్రి యువ్వకవిధి, గోవిందప్పనాయనివిధి, కొత్తాల్ బహారువిధి, మింటువిధి, వాల్టాక్సుగోడ్డు మున్నగు విధులలోగుండ వెల్లిరి. వెల్లువు మహాత్మా గాంధీకి జెయి, సి. ఆర్. దాసుగూ జెయి, అలా లజపతాయ్ కీ జెయి, హతీలాల్ నెహ్రూగూ జెయి, మాలానా మహమ్మదాల్, మేకతాల్ గార్లకు జెయి, ఆను కేకలతో వెల్లిరి. ఇంకను జనవరి 18 వ తేదీని కొట్టుకొని మూయుడు; తమాషాలలో పాల్గొనకుడు. సంపూర్ణముగ మారతాళము గావించవలెనని కాంగ్రెసు కోరుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు మిమ్ముల నట్లు జేయుచుని కోరుచున్నాడు’ అని అరచుచు వెల్లిరి. ఇదేవిధముగ తెలుగులోను హిందీలోను గూడ కేకలు వేయబడెను.

ఈ ఊరేగింపుజూచుటకు యిండ్లలోనుండి స్త్రీ పురుషులును పిల్లలునువచ్చి అచ్చెరురందిరి. వాలంటీరుల ధర్మములెల్లను కరపత్రములు అరవమున విరివిగ పంచిపెట్టబడెను. వీధులలో నిరుపక్కులనున్న ప్రేక్షకులు నాయకులను జై పికి దెచ్చుకొని జెయిలులోబడు నిబ్బందులు జై పికి రాగా, యువరాజునుగూడ బహిష్కరింపవలసినసంకీర్తనగూడ వ్యక్తమాయెను. కొత్తాల్ బహారు మున్నగుచోట్ల, యువరాజును గౌరవింప గూడదనియు, కాంగ్రెసు, మహాత్ముడు చెప్పినటులనే జేయవలెననియు గుసగుసలు విసరచ్చెను. అక్కడక్కడ పోలీసు బంట్లోతులను సార్వెట్టునుగూడ గానవచ్చిరి. వారు సముతము యీ కాంత్యైస్యమును జూచి ఆశ్చర్యముతో నిలబడి యుండిరి.

ఈ వాలంటీరుసంఘ నిర్మాణముయొక్క ముఖ్యవిషయ మేమనగా అందు బాధ్యత దెలిసిన గొప్పగొప్పవారు ఉత్సాహవంతులు గలరు. వారలు ఆహింసాతత్వమును బాగుగ గ్రహించిరి. వారు వివిధపతములవారైనను ఒక్కటే మనస్సును గల్గియున్నారని చెప్పవలయును. (‘స్వరాజ్య’)

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

బెజవాడలో శిస్తులను చెల్లించకుండు

విషయమును చర్చించుట

ఈ (జనవరి) నెల 7 వ తేదీ శనివారమునాడు బెజవాడలో సభ జరుగెను. ఆసభయందు పన్నులను చెల్లించకుండు విషయము చర్చింపబడునగాన రైతులు భూస్వాములు అదాయపున్ను చెల్లించవారును గ్రామముననుండు కరణములు నుముఖ్యము నాసభకు తాగోచెదనని సంఘకార్యదర్శి గుంటూరునుండి నేడు లేంతినంపెను.

బిర్లాండు, భారతము

భారతదేశమును సవరించుగూడదా?

కోమా అను నొక యాంగ్లా రాజకీయవేత్త అయిర్లాండు భారతదేశములరాజకీయ పరిస్థితుల పరిష్కారము, అయిర్లాండు వ్యవహారమును పరిష్కరించినందున భారతదేశ వ్యవహారములను వెంటనే పరిష్కరించుట రాజనీతి యని హెచ్చరించుచు లండను ప్రెస్సుపత్రిక కిటుల వ్యాసము వ్రాసెను.

అయిర్లాండును పరిష్కరించి నందులకు ఇంగ్లీషువారనేవారు సేద సంతోషించుచుండరా నా నమ్మిక. అయిర్లాండును పరిష్కరించుట, తుపాకులను ప్రేల్చి ఘోరముగ వనవానిని చంపుచుండినందున సుధి తప్పనిసరి యని తలచువారు కొందరుండకమానరు. తమపట్టుదలవలనవచ్చిన యావరమునకు కృతజ్ఞత జూపని అయిర్లాండు ప్రజాస్వామికవాదులుగూడ కొందరుండరు. అల్లెను లోరయినను మరల ప్రెంచివారి కిచ్చివేసినందులకు ప్రెంచివారియెడ జర్మనులు కృతజ్ఞత గలిగియుండు రని యొక రసకొనగలదా?

డిసెంబరు 6-1921 నాడు సంతకము చేయబడిన సమాధానపత్రమునే 1918-న సంవత్సరము డిసెంబరు 6-న తేదీనాడు ప్రకటింపబడిన వాగ్దానపత్రమునందు పొందుపఱచి యుండిన నెంతటి తారతమ్యముండెడిది! ఎందరిపాణములు నిలిచియుండును? శ్వేద. మెంతదూరము మాసిపోయియుండును? మన మిప్పుడయిర్లాండున కొసగినదే మూడుసంవత్సరముల క్రిందటనే యొసగియుండినదా? (బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు మరియొక దేశము మన కండగ నిలిచియుండెడిదిగా? దక్షిణ, పశ్చిమ బిర్లాండు లందలి ప్రజల జాతిమతభేదమునందు మనకు విశ్వాసము లేకుండెను. మనకు చెరులంగ నుండినవారి కక్షియందు అప్పుడు మనకు విశ్వాసములేకుండెను. ఆజాతని అణగద్రొక్కటకు మన మెన్ని యేని ప్రయత్నముల జేసితిమి. చివర కేమైనది? మన మిప్పుడొసగినదానికంటె తక్కువగా నిచ్చినను కొలది సంవత్సరముల క్రిందట కన్ను లద్దకొని గ్రహించెడివారే, నేడు ఇంత యిచ్చినను అత్తప్రి, అత్తధర్మ గలిగియున్నారు.

భారతదేశము

భారతదేశ పరిస్థితులను పరిశీలించెడివారు, అయిర్లాండు నాటికంటె అగ్రాపదేశమునందుగూడ జరుగుచున్నదని తెలిసికొనగలరు. భారతదేశమునందు జాతీయత బాగుగ నెలకొనినది. ఇదివఱకభ్యంతరములుగ నుండిన కులమతభేదముల నీవారీంతట అదక్కము చేయుచున్నది. అయిర్లాండులోవలె భారతమునందు మనము ప్రభుత్వమును సంస్కరించితిమి. అందరిని సంతోషింపజేయునీతిని యొసగిన బహుమానమును బహుమానము యొక్కవిలన తెలిసినవారెల్లరును దానిని నిరాకరించుచున్నారు. అయిర్లాండులోవలె భారతమునందును దారయెడ దానగృహీత కాగ్రహము పెచ్చునెరిగిపోవుచున్నది. అయిర్లాండులోవలెనే, భారతమునందుగూడ మనమా యాగ్రహప్రవాహమును నిరోధవార్తములవలన నరికట్టజూచుచున్నాము. కొలది సంవత్సరములక్రిందట అయిర్లాండులో జరిగినది యుండెనో, అట్టినితయే భారతమునందు నేడుగలదు. అజ్ఞానము, అత్తప్రి, అంజోకన ఎచ్చట జూచినను వ్యాపించి యున్నది. కాని ప్రజలు మాత్రము నిశాయుధులు. మనమే యిట్లపడిన ప్రాంతపరిపాలనా విధానమునకు మరల పోవచ్చును. భారతప్రభుత్వచట్టమును రద్దు పఱచవచ్చును. రాజద్రోహమును సూచుమాపవచ్చును. వాక్యాన్ని తంత్ర్యమును, పత్రికాస్వాతంత్ర్యమును యథావిధిగ నరికట్టవచ్చును. వీనిన్ని మనము చేసిన యావద్రవముగూడ విశేషించి యుండదు. అట్లుచేసిన భారతదేశము శాంతముగను నెమ్మదిగను కొంతకాలముండును. కాని బుద్ధిమంతు లెవరైన నీవిధానమును వరింతురా? భారతమునకు స్వపరిపాలన మొనగుట మనవిధియని మనము వాగ్దానముచేసియుంటిమి. ఇప్పుడాప్రతిజ్ఞను చల్లించక తప్పించుకొనగలమా? సంపూర్ణ నిర్బంధవిధానము నెంతకాలము అండ్లతైన సహింపగలరు? నిశ్చయముగ నీప్రశ్నలకు "లేదు" అను ప్రత్యుత్తరము దక్క చేరుమాట యుండజాలదు.

మరియొక తప్పా?

ఇప్పటివలె తీవ్రమగు నిర్బంధవిధానము గాకున్నను నూత్నముగ నైనను సుండకలెనని కోరుకొనువారనేకు యందురు. ఇదంతయు న్యాయము, శాంతి, సంతృప్తి అనలంబింపబడెడి కొలదిపాటి నిర్బంధవర్తమాని వారు తలంచుచుండురు. అయిర్లాండునందు మనము గావించినట్టిదియే. ఇదేతప్పును మరల భారతదేశమునందు చేసిన, మన్ననకు మన మనరులము.

అయిర్లాండులో మనము తుదినిముసమువఱకు ఆలస్యము చేసితిమి. ఇప్పటికి గావించిన కార్యమైనను సంపూర్ణసంధికి తోడ్పడునని తలంచెదము. కాని భారతదేశమునందెప్పటికీ మించలేదు. మన మిప్పుడే సమావేశమై సాధకబాధకముల నాలోచించి బాధకములను తొలగించి సాధకములను ఇరుపక్షములకుపయోగకరముగనుండునటులను, దృఢముగనుండునటులను చేసి భారతసమస్యను పరిష్కరించుట శ్రేయస్కరము. అప్పటికి మనయొద్దేకము లా, ఆర్థిక (న్యాయము, శాంతి, యేగాక ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానమునందలి మార్పు అని ప్రపంచమునకు విదితము కాగలదు.

అట్లు, కోమా.

వాతావరణ నిధి

1922 సం॥ జనవరి 21 కి తేది మంగళవారము

జిల్లా మండలము	జిల్లా మండలము	జిల్లా మండలము	జిల్లా మండలము	జిల్లా మండలము
గోపాలపురి	88.1	71.1	...	89.90
కామవట్టణము	8.7	18.8	0.01	29.51
కాకినాడ	8.9	75.2	...	89.86
ఇంద్రు	88.7	72.0	...	88.78
గుంటూరు	85.7	70.8	...	80.28
నెల్లూరు	86.6	72.8	0.05	84.98
మద్రాసు	84.5	74.1	0.28	48.98
హైదరాబాదు
అనంతపురము	89.8	71.5	0.05	29.01
బళ్లారి	8.1	68.2	0.88	27.10
కర్నూలు	85.0	70.4	...	17.97
కడప	89.0	74.1	...	87.00
రెంగుళూరు	79.1	65.9	...	85.59
కోయంబటూరు	87.8	72.4	...	18.20
కర్ణాటక	82.5	72.6	...	45.69
సేలము	82.8	71.2	...	46.25

బొంబాయియందును, సర్కారులయందును వాయుభారమునందు మార్పులు లేవు. మలబారునందును, దక్షిణయందును స్వల్పముగా తగ్గెను. మిగిలిన ప్రదేశములలో కొంచెము హెచ్చెను. మొత్తము మీద అంతటను మామూలుకంటె స్వల్పముగా తగ్గెను. ఉష్ణము నందు మార్పులేవు. చాల ప్రదేశములలో స్వల్పముగా తగ్గెను. కర్ణాటకమునందు కొన్ని ప్రదేశములలో కొంచెము హెచ్చెను. సర్కారులు మెహూరు దత్తమండలములలో మధ్యమార్గము ఒక మాదిరిగా మామూలు కన్న హెచ్చుగ నుండెను. బొంబాయి యందు స్వల్పము తక్కువగ నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములలో స్వల్పముగా హెచ్చు. పశ్చిమతీరమున పగటివేడి దామాషాయాని కొంచెము తక్కువగ నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశముల కొంచె మెక్కువ. రాత్రివేడి కొంతవరకు దామాషాయాకంటె హెచ్చుగ నే యుండెను. బొంబాయి నందుకొన్ని ప్రదేశములయందు మాత్రము తక్కువుగ నుండెను. వాయువున దార్ద్రత హెచ్చుగ నుండెను. బొంబాయియందు మాత్రము తక్కువగ నుండెను. బొంబాయియందు ఆకాశము నిర్మలముగ నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములలో నొకమోస్తరుగాను దట్టముగాను మేఘములుగలవు. దక్కనునందును దత్తమండలము లందును వర్షముగలదు. దక్షిణము నచ్చటచ్చటగలదు మోదరాబాదు 3.67 కొడైకనాలు 1.99 అనంతపురము 1.80 అంగుళములవర్షము గలదు.

వాతావరణము కొంతవరకు స్థిరపడినది. వర్షము లచ్చట కురియవచ్చును.

ఎన్. ఆర్. సావూరు

తామర తైలము

జీర్ణ 1.3 0-5-0. పోష్టభిద్యులు నేలు. అన్నతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

స్థానిక వార్తలు

క్యాలెండరు:—పిక్నిరియలకం పెనీ, నెరలు పెన్ను, ప్రింటర్లు, బుక్ బైండింగ్ డిజైనింగ్ నెం 41 బ్రాడ్వే మద్రాసు. వీరంపిన 1922 వసం॥ము మహాత్మ్య గాంధీపటముగల క్యాలెండరు మాకందినది. దీనివల 6 అణాలు. ఈ క్యాలెండరు కొనువారికి తిలకు, గాంధీ, సి. ఆర్. దాసు, లజపత్రియగారల బొమ్మలు గలపట మొకటి కేర్చి పంపబడును.

క్యాలెండరు:—నగలవ్యాపారులు ఉమ్మడి రామయ్యపెట్టి, గురుసామిపెట్టిగార్లు తయారుచేయించిన 1922 సం॥ క్యాలెండరు మాకు చేరినది. నెం 1-కి ఒక పేజీ చొప్పున పెద్దఅక్షరములతోను అంకలతోను, లేదులు వారములు ముద్రించబడి చూడ ముచ్చటగా నున్నది. ఆఖరున పల్లికు నెలవులు మున్నగునవి కనబరచబడినవి.

చెన్నపురిపోస్టు బంగారతుల సౌఖ్యము:—22-12-21 తేదీన సభచేసి యాక్రింది తీర్మానము లామోదించిరి.

1. (ఎ) జీతములలో చేసినవృద్ధి ప్రాతజీతములలో చేర్చబడినదిగాన పుచ్చుకొనవద్దు; వృద్ధిచేసిన రు 835/ విషయమున, నవంబరుజీతమున్నూ, వృద్ధిలో దిగబడియున్నదియును వాగ్దానము యొందవలెను.
(బి), సంఘము వా రాజ్యాపింతువరకు సభ్యులు జీతముల దీసికొను చుండవచ్చును.
2. మధుర, తిరుచనాపల్లి, కోయంబట్టూరు, చిదంబరు ములయందు బంగారతులు, డిశంబరు జీతముల తీయరాదు.

చెన్నపురి, స్వచ్ఛందసేవకసభ:—నిన్నటి సాయంకాలము 5-30 గంటలకు బ్రాడ్వే 8 నెంబరు గృహమున స్వచ్ఛందసేవకసభ సమావేశమయ్యెను. యస్. శ్రీ వాసయ్యంగారు, కస్తూరిరంగయ్యంగారు కుమారస్వామిచెట్టిగారు, స్వచ్ఛందసేవకులు పలువురు సభకు విచ్చేసిరి. యువరాజు బహిష్కారము, మార్కెట్, స్వచ్ఛందసేవకుల కార్యక్రమము మున్నగు విషయములు చర్చింపబడినవి. కట్టెప్రచారమునకు వలంటీరులను 15 విధములుగ విభజించి కృష్ణస్వామిశర్మ, యస్. ముద్రామృణ్యఅయ్యరు మున్నగువారలలో నొక్కొకరిని ఒక్కొక్క దళమునకు నాయకులుగా నియమించిరి. ఈ వాలంటీయరులు నాయకులు, యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, కస్తూరి రంగయ్యంగారు, టి. ప్రకాశంగారు మున్నగువారు చెప్పినట్లు నడుచుకొనవలెనని తీర్మానింపబడెను.

మదరాసు పోలీసు సౌఖ్యము:—మదరాసుపోలీసు సంఘసభ్యులు మరల నిన్న సాయంకాలము పీపిల్సుపార్కు నందు సంఘాధ్యక్షులగు ఇల్లహింఖాక్ సాహెబుగారి యామాన్యమున సమావేశమయ్యెను. సగముగాని పోలీసువారి కొక కొక సహకారసంఘమును స్థాపించిన బాగుగ నుండునని పోలీసు కమిషనరు చేసియుండిన సూచననుగూర్చియు, పోలీసువారి దత్తాస్థితి, జీతములగూర్చియు ఆలోచించిరి. సహకారసంఘమున పోలీసువారి కష్టములన్నియు తీవ్రమని సభ్యులు తలచి కమిషనరు సూచనను నిరాకరించిరి. పోలీసువారు ఇదివఱకట్టిసభల జీతముల పుచ్చుకొన గూడదని తీర్మానించియుండిరి ఆ తీర్మానము ప్రకారము నాడు జీతములను పుచ్చుకొననందున, పుచ్చుకొననివారు పనినుండి తొలగింపబడుదురు; పోలీసు ఇన్స్పెక్టరులు ఔదరించుచున్నారని నాకు తెలియవచ్చును. అట్టి ఔదరింపుగాని నిర్బంధములుగాని ఉపయోగించిన మీరు వెంటనే నాకు తెలియజేయుదు మీరా ఔదరింపులకు మోగ పోకుదు. సమైక్యకట్టకతతో వరి యేదర్శపుచ్చుకొనవలెనో మనము తరువాత యాలోచింపకొందము. మీరు మాత్రము ఆ హైవత్తవలదని అధ్యక్షుడు ప్రోత్సాహపఱచెను. సభ్యులు కొందరు తమకష్టములను, పోలీసు ఉద్యోగిగములు తమ్ము పెట్టు బధలను వివరించిరి. అంతటపోలీసులుగాని, హెడ్ కానిస్టేబులుగాని జీతము పుచ్చుకొనగూడదనియుముఖ్యముగ హెడ్ కానిస్టేబులుగాని జీతము పుచ్చుకొనిన దౌర్జన్యముగూడ నేదోయొక అవలంబింపబడునని యు తీర్మానింపబడెను.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ జనవరి నెల 3-వ తేది

మంగళవారము

ఆంగ్లేయ ధర్మము

(10)

ప్రస్తుత ప్రస్తుతానికి "కోమా" అను పేరుతో వ్రాసిన లేఖను వేరొకచో ప్రచురించితిమి. సివిల్ సర్వీసు సభ్యులపక్షమున ప్రస్తుతానికిలో నిటీవల వాదించి, కోమా ప్రసిద్ధిగాంచెను. వీరికి హిందూ దేశీయతయములు త్వరలో సఫలముగా వలెనని కుతూహలముండదు. రాజ్యాంగసంస్థలను ములండ్, సివిల్ సర్వీసుకు సప్తము గలుగునని భయపడెడి కోమాగారికి, సర్వీసు స్వరాజ్యసిద్ధి విషయమై ఆతురభావముండనేరదు. అయినను, దేశమునందటవల ప్రయోగించిన తీవ్రనిర్బంధములు వీరి మనమును కలవరబెట్టెను. హిందూ దేశమును, అధికారవర్గము మరెయ్యక ఇర్రెండూ దేశముగ మార్పుచున్నారని భయముదయించెను. అందుచే ఆంగ్లేయ దేశ ధర్మమెట్టియో వీరు తమలేఖలో తేటపరచిరి. ఇర్రెండూ సమస్య పరిష్కార మగుచున్నందులకు ఆంగ్లేయజను సంతోషము జూపుచున్నటుల వీరు దెలిసిరి. 1921 సంవత్సరము డిసెంబరు 6 వ తేదిన గావించిన యొడంబడికను 1918 సంవత్సరము డిసెంబరు 6 వ తేదీయందే కావించియున్నచో, పరిస్థితు లెట్లు మారియుండెడినో, కోమా గారు వర్ణించిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముపై ఇర్రెండూ కఠింతమగు భక్తి విశ్వాసములు గుడిరెడివి. ఇంతటి విశాల సంస్కరణములతో బనిలేకుండనే, ఇర్రెండూ వెదక సంతృప్తిపెండెడిది. నేను ఇర్రెండూనకు అధినివేళ రాజ్యస్వాతంత్ర్య మొసగి, ఆదేశమును స్వతంత్రసంస్థానముగ జేసినను, సి.ఐ.ఎ. చతుమువారనేకులు సంతృప్తిగాంచి యుండలేదు. ఆలస్యమున కిదిఫలితము. వ్యాధిజనించినపుడే, దానిని మాన్పుట ముకరము. అదిబెరిగిన కొలదియు, నివారించుట కష్టముగు చుండును. ఇర్రెండూ సమస్యను తరుణ సమయమునందే పరిష్కారము జేయక కాలయాపన గావించుటచే ఇట్టిసంక్లిష్టస్థితి యుదయించినది. ఈజిప్టు విషయమై మరల నిటులే ప్రవర్తించుచున్నారు. ఈజిప్టు దేశమునకు న్యాయముగ నొసగదగిన స్వాతంత్ర్యమును, ఒసగకున్నారు.

ఈజిప్టు దేశమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నొసగుట ధర్మమని ఆంగ్లేయదేశములో నన్నిచతుములవారును అంగీకరించుచున్నారు. మిల్లుకు కమిషనువారు సయితము అంగీకరించియుండిరి. లేబరుకు ప్రతినిధులు ఈజిప్టు దేశమును సందర్శించి, అట్టి హితము నొసరియుండిరి. కాని, ఆంగ్లేయ దేశ కాన్యాలయమువారు ఇందుల కంగీకరింపక మితవాదనాయకుడగు అద్లీ పాషాగారిని సయితము సంతృప్తిపరుపక స్వదేశమునకు వంపివైచిరి. ఫలిత మేమయినది? దేశమునందు మితిలేని భావోద్రేకము జనించినది. అన్నిచతుములవారును ఏమై స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే సంపాదించ సహకరియున్నారు. అధికారు లి నిశ్చయమును నిర్బంధ విధానము మూలమున నడగద్రొక్క బూడి కొనిరి. దేశనాయకుడగు జుగల్ పాషాగారిని సింహాళదీప్తమునకు ప్రవాసమంపిరి. ఈజిప్టును శాంతిపరచుట కిది మార్గము గానేరదు. ఇందువలన దేశస్థితి

మరింత విషమమయినటుల, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. గాంధీమహాత్ముని మార్గము ననుసరించి, సహాయ నిరాకరణము నవలంబింపవలయునని, జుగల్ పాషాగారు దేశమునకు సందేశము పిరి. జుగల్ పాషాసతీయు ఈజిప్టునాటికి హెచ్చరిక సంపుచు, సహాయనిరాకరణము నవలంబింపవలయునని బోధించెను. ఈజిప్టు సమస్య విషయమై కాలయాపన గావించుటచే నెట్టి యవస్థయులు వాటిల్లునో, తెలిపవచ్చుచున్నవి. హిందూ దేశమునందుగూడ, కాలయాపనచే వ్యవహారము ముగుగుచున్నది. ఇర్రెండూ దేశమునందు వలెనే వ్యవహారములు హిందూ దేశమునందును నడుచుచున్నటుల కోమాగారు కనిపెట్టిరి. హిందూ దేశమున నూతన జాతీయ ప్రబోధ ముదయించినది. ఈ భావము, వర్ణ, మతభేదముల నతిక్రమించి దేశమునందంతటను ఐకమత్యమును వ్యాపింపజేయుచున్నదని, కోమాగారు సూచించిరి.

ఇర్రెండూలోవలె హిందూ దేశమునందు సంస్కరణముల వరమును అధిక సంఖ్యాకులు తిరస్కరించిరి. అసంతృప్తి పెచ్చు పెరిగింది. దీని నడగద్రొక్కటకు ఇర్రెండూ సందువలె హిందూ దేశమునందును నిర్బంధముల నవలంబించుచున్నటుల కోమాగారు తెలుపుచున్నారు. ఇర్రెండూలో కొలది వత్సరములక్రిందటనున్న స్థితియే, నేను హిందూ దేశమునందును కోమాగారికి పోకగల్గుచున్నది. తీవ్ర నిర్బంధవిధానావలంబనము మూలమున, ఈ స్థితి చక్కబడవ వీలులేదాయన నదియే, ప్రస్తుతప్రశ్న. ఈ కఠింతవలన శాంతి యొకవేళ గలిగినను, దీని నవలంబించుట వివేకమా యని కోమాగారు గుఱుచున్నారు. ఆంగ్లేయజాతీ పద్ధతిని సహించజాలరని కోమాగారి యాదేశము. తీవ్ర నిర్బంధములకు గడంగకున్నను, లా, ఆర్డరులను సంతోషించుటకు స్వల్పస్వల్పములవసరమని తలచెడివారనేకులు గలరట. ఇటుల దలంచియే ఇర్రెండూలో పౌరబహిష్కారమునియు, హిందూ దేశములో మరల నిట్టి పౌరబాటును కావించుచో, తమింప వీలుండదనియు కోమాగారి యాదేశము. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యముల నొకమారు భంగపరచిన పిమ్మట, ఇంకను నెక్కుడు భంగపరచుటకు కోర్కె జనించును. దురభ్యాస మొకమారు ఆరంభమయిన పిమ్మట, నది త్వరితముగ వృద్ధియై కీడువాటిల్ల జేయునట, స్వతస్సిద్ధము. అందుచే, దానిబోలిక మొదలే పోకయుండుట మంచిది. హిందూ దేశమునందు అశాంతి యొకను హద్దులమించి బోకముకుపే ఆంగ్లేయ దేశము సమాధానమునకు ప్రయత్నింపవలయునని, కోమాగారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఇప్పుడు గావలసినది, న్యాయ, క్రమముల సంరక్షణము మాత్రమే గాదనియు, ప్రస్తుత విధానమును పూర్తిగా మార్చివేయ వలయుననియు, కోమాగారు తేటపరుచుచున్నారు. ప్రస్తుత సమయమున, ఆంగ్లేయదేశము హిందూ దేశ సమస్యవిషయమై సమజస్ఫూర్తితో ప్రవర్తించలేదని తెల్లచుగుచున్నది.

వర్తమానదేశము లన్నిటియందును, పరిస్థితులు విషమదశకు వచ్చువరకు ఆంగ్లేయదేశము మానము వహించుట కారవక్రదము గానేరదు. ఒక భాగములో గలిగిన యనుభవము గాంచియైనను మిగిలిన భాగములలో త్వరపడుట వివేకము. మార్లేప్రభువు ఇర్రెండూలో జరిగిన యొడంబడికనుగూర్చి ప్రభువులసభలో గావించిన యుపన్యాసమునందు వెనుకటి చరిత్రను వర్ణించియుండిరి. నిర్బంధ శాసనములను తాను జూచుచుంటి ననియు 1847 సంవత్సరమునకు పిమ్మట, మధ్య

నపుడో యొకానొకప్పుడు తప్ప ఇర్రెండూదేశము నందు నిర్బంధశాసనములు అమలులో నుండెననియు, మార్లేప్రభువు పలికెను. ఇర్రెండూదేశ చారిత్రమునందు నిర్బంధ పరిపాలనమే సంతతము కొనసాగు చుండెననియు, నిర్బంధశాసనములను ప్రాణరక్షణమునకును, అస్తి రక్షణమునకును కొనసాగించు చున్నటుల అధికారు లెప్పుడును పలుకుచుండిరనియు, ఈ వధతులన్నియు తుదకు నివ్వలమయ్యెననియు, మార్లేప్రభువు శుభివెను. జప్తిను, లా, ఆర్డరుల సంరక్షణముగూర్చి పలుమారు బలకుచు, నిర్బంధవిధానమును సమర్థించుచుండెడి రీడింగుప్రభువు, మార్లేప్రభువుగాను ఇర్రెండూ విషయమై తెలిపిన సంగతులకు పశ్చిమింబు యుక్తము. ఇర్రెండూనందు తెలిపిన సమాధానమునే అధికారులొక్కడను తెలుపుట, గనుపించుచున్నది. మార్లేప్రభువు సూచించినటులు ఇట్టి నిర్బంధ పద్ధతులు నివ్వలము గాక మారవు. ఆంగ్లేయదేశ ప్రతికలు, ప్రస్తుత హిందూ దేశ స్థితిగూర్చి మారమాహించుట లేదని, విదేశ తుతివార్తల బట్టి గ్రహింపవచ్చును. అయినను కొంతవడి సత్యము వీరిని స్ఫురించుచున్నది. తుక్కినకు స్వయం మెటనే పరిష్కరింప వలయుననియు, ఈజిప్టుదేశ పాలనాపద్ధతి నవ్వదామక ముగిసెననియు అబ్దుల్ వక్రీక్ వ్రాసెను. మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రిక, మితవాదులకు పొగడుచు సహాయ నిరాకరణవలంబులను నిందించుచు, మాంటాగు ఛెలమ్మసర్దు చట్టపు సౌకర్యములను వదలి గాంధీగారి సిద్ధి యాహులకు మితవాదు లంగీకరింపరని తెలిపినది. ఈ పత్రిక యాహ తప్పయ్యెనని, మితవాద సభా తీర్మానము తేటపరుచును. రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి యసంతృప్తి గనుపరచుటయగాక, మితవాద సభవారు సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును మెటనే ప్రసాదించి, కేంద్రప్రభుత్వమున బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టవలయునని తీర్మానించిరి. రాజ్యాంగ సంస్కరణములతో నేపక్షమువారు సంతృప్తి పెందలేదని ఆంగ్లేయదేశ మితమునను గ్రహించుట లాభకరము. మార్షింగు పోష్టుపత్రిక గాంధీ నడచివేయవలయునని వ్రాయుటయం దాశ్చర్యముండదు. సిడెహాం చతుమువారింతన్నను విశాలహృదయముతో ప్రవర్తింపజాలరు. ప్రజాస్వామ్యము దేశమునకు వలయునను భావము అంకురించినది. గాంధీమహాత్మునిని గ్రహస్వామ్యము కలన, దానినిగూర్చి కాంగ్రెసునందు తీర్మానము జరుగలేదు. ఈ పంకతిని గుర్తెడిగి, తక్షణము ముంచకముందే ఆంగ్లేయదేశము మేల్కొని తన ధర్మమును నెఱవేర్చుట భావ్యము. అమెరికను ప్రముఖులు భారతీయుల యుద్యమము నెడ ఎట్టి సానుభూతిని గనుపజచిరో, వారు వంపిన సందేశమునందు గలను. హిందూ దేశ మవలంబించెడి ధర్మమార్గము ఇతరదేశముల దృష్టి నాకర్షించుచున్నదనుట స్పష్టము. ఇట్టి సమయమునందు తన ప్రతిష్ఠను నిలుపుకొనుటకేమి, స్వలాభమును పెంపొందించుకొనుట కేమి, సామ్రాజ్య కారవమును నిలువబెట్టుటకేమి, ఆంగ్లేయదేశము తన ధర్మము నేరీతిన నిర్వహించునో త్వరలో తెలిసిరాగలదు. ప్రపంచమునకు పెద్దసంగతులను బోధించుచున్న ఆంగ్లేయదేశము, ఇర్రెండూ, ఈజిప్టు హిందూ దేశముల విషయమై ఎటుల మెలగునో యని, నాగరిక లోకము ఎదురు జూచుచున్నదనుట నిశ్చయము.

రాటము : సర్ వి. సి. రేగారు

సర్ ప్రభులందరూ రాయగారు స్వగ్రామమునం దుకన్యసింఁచుచు, రాటపు యువయోగ మును గూర్చి ముచ్చటించిరి. ప్రతివారును తమ తీరిక కాలమునంతయు నూలును వడకుట కుపయోగింపవలెనని హెచ్చరించుచు, రాటమే జేశమోక్షమును తీసికొని రాగలదని నుడివీరి. ఆరుమాస మ్ముల లోకల గ్రామజను లందఱును తామువడికిన నూలుతో బట్టలను నేసి వానిని ధరించుచో తమ మనోరథ మీజేరునని పలికిరి. విదేశవస్త్రముల సేకను ధరించుచున్న వారిని సాంఘికముగ బహిష్కరింపవలెనని గూడ నలహనొసగిరి. సర్ ప్రభుల చంద్రరాయగారు సహాయనిరాకరణవలంబులు గాదు. వీరు సుప్రసిద్ధ రసాయనశాస్త్రజ్ఞులు. మిల్లు పరిశ్రమను వృద్ధిజేయుటకు వీరు విశేషముగ కృషి సలిపియుండిరి. అట్టివారు సయితము, రాటము నిందింపటి మహాత్ములు గలదని బలుకుచు, సోదర దేశీయులకు స్వదేశవస్త్రావలంబనమును బోధించుచుండ, మద్రాసు మంత్రులును, వారి పక్షము వారును రాటమును నిరుపయోగకరమని నిరాకరించుట పరిహాసాద్విదమని వేరుగ చెలువ నవసరములేదు. చెన్న నగరమునం దిటీవల జరిగిన మద్రాసు సహకార సంఘసభయందు అధ్యక్షత వహించిన రా. వి. టాల్మీక్ గారు ఉపన్యసించుచు, గ్రామప్రజలకు తీరిక సమయములందు రాటము మిగుల యుపయోగకరముగ నుండుననియు, స్త్రీలు తమ తీరిక సమయమును రాటమును వాడుచు సద్వినియోగము జేయగలరనియు, తామ సమయము లందీ వృత్తి మిగుల లాభకరముగ నుండుననియు, రాటములను షాగములను వీరిన నుపయోగింప వచ్చునో కనుగొనుటకు బొంబాయి సహకారశాఖవారు ఉత్తరువులను పంపియుండిరినియు, సహకారోద్యమావలంబులు జ్ఞాన మేవైపుననుండి వెలువడినను స్వీకరింపక మానరనియు, తెలిపియుండిరి. మన రాజధానిలోని అధికారులకును, బొంబాయి రాజధానియందలి అధికారులకును దృష్టిపమునందు భేదమెంతగలదో ఇందునుబట్టి కనుగొనవచ్చును. సహాయ నిరాకరణవాదులు రాటముయొక్క విలువను పోగడి నంతమాత్రమున, సహకారవాదులు దానిని నిరసించి తీరవలయు నను బంతమును ఇతర రాష్ట్రములలో చూపులలేదు. మద్రాసు కో ఆఫరేటివు కాన్ఫరెన్సువారు గావించిన తీర్మానములలో, అధికారాభిమానులకు రుదించని తీర్మానములు కొన్నిగలవు. దేశమునందు అన్ని శాఖలవారి మధ్య వికమత్యమును సహకారమును పెంపుజేయుట కును, మద్యపానాది దురభ్యుసముల బోగొట్టుట కును చీకటిశాపులకును పాటుబడుచున్నందులకు మహాత్మునికి ఈ సభవాని తను కృతజ్ఞతను కనుబలచిరి. కోఆఫరేటరులలో నూలువడుకు నేత నేయు వస్త్రులను ప్రోత్సహపడుటకు, కోఆఫరేటివు శాఖవారిని కోరుటకును తీర్మానింపబడెను. ఈ కోర్కెకు, మన ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించెదరని యూహింప సాధ్యపడదు. గాంధీమహాత్ముని కార్యక్రమానికిగూర్చి ఎట్టి భేదాభిప్రాయము లున్నను, దేశమునందే నూలును తయారు జేయుటకును వస్త్రములను నేయుటకును, మహాత్ముడు ప్రజలకు గలిగించిన ప్రోత్సాహమునకు ఎల్లరును కృతజ్ఞతా పూర్వక వందనముల నర్పింపక తప్పదు. ఈ రెండు వస్త్రులను దేశము విరివిగ నవలంబించి, హిందూదేశము తనకు గావలసిన వస్త్రముల కొర కితరదేశములపై నాధార

పడవలసిన దుస్థితినుండి తప్పించుకొన గలుగుచో, దేశమున కార్థికముగ స్వేచ్ఛ లభించును. దేశము నందడతో తులనాగను. బట్టుకును తిండికిని దేశము పదులపై నాధారపడియుండుట కవసరము లేనపుడు, స్వరాజ్యసిద్ధిని వెంటనే గాంచును. ఆకారణముచే గాంధీమహాత్ముని కార్యక్రమానికి షో పూర్తిగ నేకీభవించనివారు సయితము, స్వదేశవస్త్రమును పరిపూర్తి గావించుటకు శక్తి పంచనలేక తోడ్పడుట భావ్యము. ఈవిషయమై, భేదాభిప్రాయ ముండజాలదు. దేశ మోక్షము నకు తోడ్పడుట కెల్లరకును అవకాశము లభించినది. ఈ యవకాశమును పోగొట్టుకొనక భారతీయు తెల్లరును ఏకదీక్షతో స్వదేశ వస్త్రావలంబమునకు బూతుచో, మార్కెట్ విమోచనము గాంచి, కృతకృత్యు లగుదురు.

కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీసభ

అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసుతీర్మానము ననుసరించి, పోలంటీసు సొఘములను బలపరచి, శాసనాతీతమణమును ప్రారంభించు విషయమును గూర్చి యోచించుటకు, క్రొత్త వర్కింగు కమిటీ వారు గూడి విర్ధారణ గావించిరి. జనవరి 15 తేదీ వరకు వాలంటీరులను చేర్చుచుండవలయుననియు, అంతవరకు శాసనాతీతమణము సారంభింపగూడదనియు వీరు తీర్మానించిరి. వాలంటీరు లిప్పులను రెంటిని తయారు జేయవలయునని, తీర్మానమునందు గలదు. కాంగ్రెసు సేవను చూచుటకు జేయుటకు సంగీర్ణులయిన వారి లిస్టు నొకదానిని తయారు జేయవలయును. రెండవ లిస్టు రిజిస్టరు లిస్టు. దీనియందు, ఇతరపనులలో నిమగ్నులైయుండి ఖయిదుకు బోవుటకుగాని, దెబ్బల తినుటకుగాని, మృత్యువు నెదుర్కొనుటకుగాని సంసిద్ధులయిన వారిపేరు లుండును. వీరిని దండనమాల ననుభవించుటకు తప్ప ఇతర సమయములందు బిలువరు వాలంటీరులను తీసికొనుటలో సద్గుణవంతులగు స్త్రీలను పురుషులను మాత్రమే ఏరుకొనవలయునని, వర్కింగు కమిటీ వారు హెచ్చరించుచున్నారు. కాంగ్రెసు తీర్మానానుసరముగ చెన్న నగరమున కాంగ్రెసు వాలంటీరులుగ విశేష సంఖ్యాకులు జేరుచున్నందులకు సంతసించుచున్నది. చెన్న నగరము తన మాంధ్యమును విడచి, దేశసేవజేయుటకు బూతుకొనుచున్నది. నగరప్రముఖులగు యెస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, కస్తూరి రంగయ్యంగారు, ప్రకాశంపంతులు గార్లు నాయకత్వము వహించి ఈ యుద్యమమును నడుపు బూతుచే, ఇది జయప్రదముగ కొనసాగునని యూహింపవచ్చును. స్వరాజ్యసంపాదనము పట్ల, మద్రాసు మండలము ఇతర ప్రదేశములకు తీసిపోవదని, విశదమగుచున్నది.

ఇంకొక సమావేశము

పండిత మూలనాథ, జిన్నా, భుగ్గీ, బయోకర్, నటరాజన్ మొదలగు ప్రముఖులు కొందరు గూడి, రావోస్తి వారములో బొంబాయిలో నెక సమావేశమును కూర్చుటకును వివిధాభిప్రాయములు గల నాయకులను ప్రస్తుత రాజకీయస్థితిని గూర్చి యోచించుటకై ఆ సమావేశమునకు రావలయునని ఆహ్వానించుటకును నిశ్చయించినట్లు, అసోసియేటెడు ప్రెస్సెవార్త యొకటి తెలుపుచున్నది.

విచారకరమగు మరణము:— అహమ్మదాబాదు నగరమునకు బోయిన యాంధ్రప్రతినిధులందు ఏలూరు పురనివాసులును నుత్సాహవంతులును పిన్నవయస్కులును వైనకందుల నుండర శివరావుగారు సంగ్రహణిలనను మృత్యుదేవతవాతబడి రని వినుటకు జంతులను వారి కుటుంబమున కార్థుల సానుభూతిని చెలుపుచున్నారు. అహమ్మదాబాదునుండి వచ్చునపుడు శీతలముగ మిల్లైలునందు మృతినొందిరి. శవమును తిలదండ్రుల యాజ్ఞాను సారము ఏలూరునకు తీసికొనిపోయిరి. నేడు ఏలూరుచేరి సంస్కారములు పూర్తియైయుండును. జాతీయ సేవయందు ప్రాణములను గోల్పోయిన సుందరకావ్యుని యాత్మకు పకమే శ్మరుడు కాంతిని ప్రసాదించుగాలి!

నిర్బంధవిధాన నిష్పంఢణము

పంగ రాష్ట్రము

యంత్రశాలపనివాండ్లు సమ్మెకట్టుట

హవారాలో 15 మైళ్ళలోనున్న నాంపరానీలోని గోనె గండుల యంత్రశాల పనివారలో కొందరు కలకత్తాలో కాంగ్రెసు వలంటీరులుగా పని చేసినందుకు పోలీసులు ఆ పనివాండ్లను ఆరెస్టు చేసిరి. ఆపనివారిని తిరిగి యంత్రశాలాధికారులు పనిలో చేర్చుకొనమనిరి. అందఱును ఆ యంత్రశాల పనివాండ్లు 4500 మంది సమ్మెకట్టిరి. వారు సమ్మెకట్టగానే వలంటీరులుగా పనిచేసిన వారిని గూడ మరల చేర్చుకొందుమని యంత్రశాల యజమానులు తెలిపిరి. ఒక కర్దూరును పనిలో నుండి తీసి వేయవలెనని పనివాండ్లు కోరిరి. యంత్రశాలయొద్ద పోలీసు కావలి ఏర్పడవలెనని.

వెల్లింగ్టన్ యంత్రశాల పనివాండ్ల కేసు పనిలో చేరలేదు.

కలకత్తా వలంటీరులు

కాంగ్రెసు భిలాభకు వలంటీరులు యథాప్రకారము సిద్ధులలో తిరుగుచున్నారు. 31-1-2 తేదీలలో దుకాణముల వద్ద బోధించుచుండగా 250 మంది వలంటీరులను పట్టుకొనిరి.

బొంబాయి

దేశీయనాయకుల సమావేశము

బొంబాయిలో సభజరుగబోవుట

పండితమదన మోహనమాలవ్యా, జిన్నా, భుగ్గీ, బయోకరు నటరాజుగార్లు మున్నగు ఏకమతమునకు చేరిన నాయకులు కొందరలోంచిని జనవరి నెల రెండవవారమున బొంబాయినగరమునం దభిలపక్షనాయక సమావేశమును జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. ప్రస్తుతరాజకీయ పరిస్థితుల చర్చించుట కా సభాన్ని పక్షముల నాయకుల నాహ్వానింతురు.

పూనాలో 127 మంది వలంటీరులను పట్టుకొనుట

ఈనెల (జనవరి) 2-వ తేదీ పురయమున 127 మంది వలంటీరులను పట్టుకొనిరి. వారిలో 66 మందిని చెరసాలకు పంపిరి. తక్కినవారు మిక్కిలి చిన్నవయసు వారగుటచే వారివడలి నేసిరి. వారినందరిని పేరులను తలుపనునగా మేముజాతీయ వాదులమని తెలిసిగాని తమతమ పేరులను తెలుపలేదు.

విక్టోరియా మెమోరియలు

ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన వారు విరాళములను కాజ ప్రతినిధిగారికి నంపిరి:— హైదరాబాదు వైసాము రూ 100000 మహారాజ సింధియాగ్వాలియరు రూ 200000 జయపురం మహారాజు రూ 50000 బకోడ గయకర్పూ రూ 50000 ఇండోరు మహారాజు రూ 100000 భోపాలు వెంగళగారు రూ 25000 కాష్మీరమహారాజు రూ 50000 వాధవహారాజు రూ 100000 మంపుర నవాబు రూ 100000 రత్నం మహారాజు రూ 10000 సిరూరు మహారాజు రూ 5000 భవనగరు మహారాజు రూ 10000 డబ్బియా మహారాజు రూ 10000 హానగరు మహారాజు రూ 10000 ఖయరుపురం మిరాగాను రూ 15000 సంగలి రాజుగారు రూ 10000 దంతమహారాజుగారు రూ 8000 జహ్మరు రాజుగారు రూ 2500 బంగనపల్లి నవాబుగారు రూ 1000 గా.దక్కంగ మహారాజాధిరాజు రూ 100000 లింబడిఖ గూరు సాహేబుగారు రూ 2000.

విరాళములు పంపవలదుకొనినవారు రాజప్రతినిధి ప్రముఖులు కైకటికి పంపవచ్చును.

విదేశ వార్తలు

(1)

ఈజిప్టు వ్యవహారములు

వియన్నాయందు గుంపు

సంబంధ 31:— వియన్నాయందు ఘమారు 60 వైద్య విద్యార్థులు గుమిగూడి ఈజిప్టును బ్రిటిషుపాలన నుండి విడుదల చేయవలయునని కార్యాలయము దెసజనిరి. కాని పోలీసు వారు వీరి నాపివైచిరి.

స్థితిగతులు తీవ్రముగ నుండుట

డిసెంబరు 29:— ఇటీవల లండనునందు జరిగిన సంగతులవలన ఈజిప్టు పరిస్థితులయందు కొంచె మభివృద్ధి గానించినను ఇంకను తీవ్రముగనే యుద్ధముని దలచుచున్నారు.

ఈజిప్టునందు శాంతిక్రమమును రక్షింపవలెనని ఆంగ్ల వార్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. ప్రస్తుత యశాంతి రాజకీయ సంబంధ మైనదియు, కానికీ విరుగుడుగూడ రాజకీయముగనే యుండవలెననియు నీపత్రికలు వాపోచుచున్నవి. మితవాదులు తిరిగి అధికారమునకు వచ్చుటలు పిలువగలుగ జేయవలెననిగూడ నవి వ్రాయుచుండెను.

లిబరలు పక్షపత్రికలు ప్రస్తుత విధానమును తీవ్రముగ ఖండించుచు త్రోవవలెనని నూచింపవలెనని కోరుచున్నవి. ఈజిప్టు దేశీయులు శాంతముగనుండి దౌర్జన్యమునకు గడంగకుండ నుంపవలెననియు ప్రస్తుతస్థితి తాత్కాలికమైనదేననియు గూడ నీపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

ఆయుధ నియమనభ

ఆంగ్లలీనాకలు

డిసెంబరు 31:— ఆంగ్లలీనాకలు 10000 టన్నులు మాత్రమే యుండవలెనని నూచన నందరు ఇంచుమించుగ నంగీకరించిరి. దెలియుచున్నది.

ఆంగ్ల-పరాసులు

ఈదినము సమావేశమునందు పరాసునాకాఖాయంతొక రిజిస్ట్రేషన్ వ్రాయబడిన జాబును లీప్రభువుగారు చదివెరి. బ్రిటిషువారి తో యుద్ధము వచ్చినయెడల పరాసువారి స్వరక్షణకొరకు నుద్దేశము లావశ్యకములని ఆజాబునందు గలదు. పరాసునాకాఖావారి యభిప్రాయములను ఈజాబు వెలిబుచ్చుట లేదని పౌర టుగారు నుడిచిరి. ఈసమావేశమునందు పరాసువారిని అనుమానముతో జూచుచుండిరినీ మీరు నుడిచిరి.

అడ్మిరలు డెబనుగారుగూడ పరాసు నాకాఖావను ఆజాబునకును యెట్టి సంబంధమును లేదని నుడిచిరి.

వాయువిమానసంఘమువారు తమ నివేదికయందు నాకా, వైనిక వాయువిమానములకు కఠిన నిబంధన లేవనెత్తవలెనని నూచించిరి.

వాయువిమానములు.

ఆంగ్ల, ఆమెరికాలకు చెరి 135000 టన్నుల వాయు విమానములను దీసికొనిపోవు నాకలును జపానుకు 81000 టన్నులును పరాసు ఇటలీలకు చెరి 60000 టన్నులును ఉండవలెనని నాకాసంఘమువారు దెలిసిరి.

వై నానుస్య.

నాకావిషయమై నీ సమావేశమునందు గావించబడిన నియమములను అయిదు రాష్ట్రములవారు గావించికోనిన సంధిరూపమున నుంచెదరు. ఈ తీర్మానములను వై నాకు వర్తింపజేయ పిలువెనయెడల నీ రాష్ట్రములవారు వై నా స్వాతంత్ర్యమును గురించి యొక ప్రకటనను గావించురు.

పరాసు జాతీయవాదులు

కానన్ ప్రభువుగారు ఆంగ్ల దేశమునకు ప్రయాణమగుటకు పూర్వము వారిని దర్శింపగా పరాసు జాతీయవాదులు క్రమక్రమముగా బలవంతు లగుచుండిరినయు, పరాసు సబ్యైరైను నిర్మాణమున కగు వ్యయమునకు వారు సమ్మతింపజాలరనియు వారు నుడిచిరి.

ఆంగ్లప్రతినిధులు

బాల్ఫూరు గారును లీ ప్రభువుగారును జనవరి 14 వ తేదిన ఆంగ్లదేశమునకు ప్రయాణమగుదురు. ౨౯ ఆక్టోబరు గడిచి సుగారు వాషింగ్టనునందురు.

యాభు సమస్య

ప్రధాన ప్రభుత్వములవారు రైరుగురును హాలండువారును యాభు దీవిని గురించి కావించుకొనిన యొడంబడిక నంగీకరించిరి. ఇందువలన జపాను, సంయుక్త రాష్ట్రము, హాలండులకు యాభు

నందు తంతివాదాలయముల నిర్మాణ హక్కువచ్చును. యాభు-గాముల తంతివార్త హక్కులు సంయుక్త రాష్ట్రములకుండును. యాభు-హంగారిల తంతివార్త హక్కులు జపానునకుండును. యాభు-మెనడో తంతివార్త హక్కులు హాలండువారికుండును. ఆంగ్ల-ఇటలీలు కొన్ని అధికారముల తమ కుండుకొని దీని నంగీకరించిరి.

గాంధీగారి యుద్ధము

ఆంగ్ల ప్రతికలు

మాన్యైజురు గార్డయనునతిక అహమ్మదాబాదు కాంక్రెటును గురించి వ్యాఖ్యానము గావించుచు నిటులు వ్రాసెను. విజేవనా రహీతుడుగా నాచరణముందు బెట్టివచ్చుడు తన గంభీరవాక్యముల వలన సంభవించు నహాయములను గాంధీగారు గుర్తించిట్లున్నది. వీరిని వారాలస్యముగ గనుగొనిరి. వీరి కార్యక్రమమునందు నిర్మాణవిధానము లేదు. అసహాయోద్యమవలంబులకు జెప్పుమాటల నాచరణలో బెట్టివచ్చుకల నందు శాంతి యుండనేరదు.

భారత లిబరలు పక్షమువారు గాంధీయుద్ధమున జేరి రాజకీయ ఆత్మహత్య గావించుకొనరు. బొంబయి మద్రాసు బెంగాలులందు గాంధీ మాయమాటలకు నాయకులు లాంగ్ పోలేదని ఇందువలన దెలియుచున్నది. గాంధీగారి పిచ్చి ఉద్ద్యమమును గాంచి మాంటాగూ సంస్కరణలను వదలుకొన నెంచరనిగూడ దెలియుగలదు.

హెచ్చరిక.

ఈజిప్టునందు ఆల్ఫ్రెడ్ ప్రభు చర్యను సమర్థించుచు “మా ర్నింగ్ పోస్టు” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. గాంధీగారి అధికారము నింకను సాగనిచ్చినయెడల భారతదేశమంతయు త్వరలో రక్తమునందు మునిగి పోవును. భారతదేశమును రక్షింపవలెనన్న భారత ప్రభుత్వమువారు చట్టములను అమలులో పెట్టి గాంధీగారికి సరిగ్ ప్రత్యుత్తర మీయవలెను. అట్లు గానియెడల ననతికాలములోనే రష్యాదేశమున లినను యెట్టివా డాయెనో భారతదేశమున గాంధీగారుగూడ నట్లుండును.

భారతదేశమున కపాయము

జనవరి 1:— గ్రామెనుగారు ఆజ్ఞప్రకారము పత్రికయందు నిట్లు వ్రాయుచున్నారు. అసహాయోద్యమము చిరకాలము నిలువ జాలదు ప్రపంచ పరిస్థితులనుండి భారతదేశమును వేరుజేయ నెంచుచున్న ఈ యుద్ధము ప్రయత్నములు భారతదేశసహజ పరిస్థితులవలనను ఇరువదియవ శతాబ్దము యొక్క ధర్మముల వలనను తప్పక విఫలములగును. సమీప ప్రాచ్యదేశ సమస్యలను వెంటనే పరిష్కరింపబట్టకై భారతదేశాభివృద్ధియు శాంతియు నాధారపడి యున్నది. ఇటీవల ఈజిప్టు విషయమై బ్రిటిషువారు రవలించిన విధానము శోచనీయము. ఇందువలన ప్రాచ్యదేశముతో మనకు గల సంబంధము చెడును.

యూరపు ఆర్థిక సమావేశము

వ్యాపారములు తిరిగి ప్రాంభించుట

డిసెంబరు 31:— లవుమారుగారి యధ్యక్షత్వక్రింద పాకిస్థానునందు మిత్రమండలి ప్రాథమిక సమావేశము జరిగెను. వివిధ దేశ ప్రత్యేక సంఘములు వర్తక వ్యాపారము సాగింప నేర్పాలు జేయవలయునని తీర్మాన మంగీకరింపబడినది.

అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సంఘమునకు 200 0000 పౌనుల మూలధన ముండవలయునని గూడ తీర్మానింపబడినది. దీనిని ఆంగ్ల, పరాసు, జర్మను, ఇటలీదేశములవారు ముఖ్యముగ భరింతురు. హాలండు బెల్జియ వారు గూడ కొంచెం భరింతురు. మారకము తక్కువగ నున్న దేశములలో నీసంఘము వారు వస్తువులు పుచ్చుకొను నేర్పాటుగూడ గలదు. రష్యాతో వర్తక వ్యాపారముల సాగించుట కవసరమగు పూచీలు పుచ్చుకొనవలెనని గూడ తీర్మానింపబడినది.

ఈ అంతర్జాతీయ పారిశ్రామిక సంఘమువారు అంతర్జాతీయ ఋణములు, ఈ వ్యాపారము నభివృద్ధిపరచుటకు యత్నింతురు.

కేన్సు సమావేశము

జపాను బెల్జియను ప్రతినిధులు మంగళవారమున కేన్సు నగరమునకు వచ్చురు. బ్రిటిషు ప్రతినిధులు నచ్చిరి.

నవ్వపరిహారములు

జనవరి 1:— బయిండుగారు విదేశాంగకాఖవారి కిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. నవ్వ పరిహారమును గురించి యూరపు వివిధరాష్ట్ర సమావేశము వారు చర్చించుటకు

ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపరు. జనవరి ఫిబ్రవరి మాసముల నవ్వపరిహార వాయిదాల మొత్తమును తగ్గించుటకు వరానునా రొప్పుకొనరు.

జర్మనులు పామగారి సతి

డిసెంబరు, 31:— జర్మనులు పామగారి సతీమణి ఈజిప్టు దేశీయులు సంఘభావముతో నుండవలెనని విజ్ఞాపన గావించుచు నిట్లు నుడిచిరి:— ఆంగ్లేయులను మరచి పొందు. వారికి సహకారముగ ప్రవర్తించకుడు. ప్రతి పురుషుడును స్త్రీయు నిట్లు నడువవలెను: “సర్వశక్తుడగు జేప్రదా, పరదేశవాసమున నున్న ఈజిప్టుదేశీయులను తిరిగి వారి దేశమునకేక్కు స్వాతంత్ర్యభానుగికింద వారు ప్రకాశించుదురుగాక”

ప్రాచ్యదేశములు

రాయల్ ఇన్స్టిట్యూటునందు పరస్పరసంఘము కానన్ (ఇన్స్టిట్యూ గారిట్లు నుడిచిరి:— బాగ్దాదు రైలు మార్గము చాలప్రాముఖ్యమైనది. లండను నుండి భారతదేశమునకు భూమార్గముగ నిది యుండును. ఈ మార్గమును వారముదినములలో జేరవచ్చును. హైఫారత్ దేశమునకు చాలముఖ్యమగునాకాలయము గాగలదు. రష్యానుందు పరిస్థితులు శాంతింపగ నే నెట్లు అసియా చాల సుపయోగకారిగా గలదు. మెసపొటోమియా ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు మూలధనము వంటిది, మెసపొటోమియా నూనెగనులు ప్రత్యేక మైనవి

పరాసు - కెమల్లిస్టు యొడంబడిక

జనవరి 1:— పరాసు కెమల్లిస్టు యొడంబడికయందు రాయబారములను జరపిన ప్రాంక్లిను బుల్లియను గారు కేన్సు సమావేశమునకు జనుచుండిరి.

సిరియా

పరాసు శాసనసభయందు బ్రిజిండుగారిట్లు నుడిచిరి. సాధ్యమైనంత ద్వైలో సిరియాదేశమునకు అధికరాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య మీయబడును. సిరియాకు నానాదేశసంఘమునకును పరాసువారు మధ్యవర్తి నుందురు. ఆంగ్లేరా ప్రభుత్వమువారి వలన నైలీషియాకు శాంతిచేసారను. సిరియా హైకమిషనరు గారికి 500 లక్షల ఫ్రాంకుల నియ్యటకు కాననసభ వారంగీకరించిరి. ఈ ధనము నైలీషియానుండి వచ్చినవారికిని కార్మికులకును వెచ్చింపబడును.

లిట్టును ప్రభువుగారు నిట్లుగ్రంథునకు విరామార్థము చనుచున్నాడు. మార్షిమాసమునందు వీరు భారతదేశమునకు ప్రయాణమగుదురు.

అమెరికావారు 284 కొయ్యిలో జేయబడిన ఓడల నమ్మదలచిరి. వాని ఖరీదు 17000000 పౌను లుండును. వానిని 255000 పౌనుల కమ్మవలచిరట.

ఖుర్దిస్థానునందు రవెండజా ప్రదేశమునందు తురుష్కులును ఖుర్దజును గలసి ఒక పటాలమును పోలీసుదళమును ఎదిర్చిరి. పటాలమునందు 4 రు హతులైరి. బ్రిటిషుఅధికారముకింద 1000 దేశీయపటాలమువారు తురుష్కుల పారవ్రోచిరి. బల్బెదుల్లాగారు క్రతుపక్ష నాయకుడుగ నున్నట్లు దెలియుచున్నది.

ఫాన్సునందు మేయస్సు, ఫ్రాంకుఫర్టు జిల్లాలలో అక్కున వ్యాధి తీవ్రముగనున్నది. ఈ వ్యాధి ఇదివరకు ఇన్ ఫ్లుయెంజావలె వ్యాపించుచున్నది.

అమెరికాయందు సరకులు గొనుటకుగాను రష్యావారు 100 లక్షల డాలర్లను పంపనెంచిరి. ఇందుకుగాను రష్యాతరపున క్రేసిన్ గారమెరికా ప్రతినిధితో నొకపత్రముపై సంతక మొనర్చెను.

క్రీస్తీతా రామాంజనేయనాటక సమాజము, ఏలూరు

విజయనగరముతో

అయోధ్యా మైదానముమీద వేసిన నాటక కాలలో 5-1-1922 తేది గురువారము

శ్రీరామ పాదుకా పటాభిషేకం

ప్రదర్శించబడును.

రేట్లవివరం:— రూ 3, 2, 1-0-0, 1-8-0, 0-12-0, 0-6-0. స్త్రీలకు రూ 2-0-0, 1-0-0, 0-8-0.

M. N. Rao, Gadavalli Suryanarayana Zamindar, Rao, Hon. President, Manager.

సూర్య నెరుగని జీవరాశి

సముద్రమట్టపు అంధతమోలోకము

(మైమేగజకనుండి.)

వెల్తుల లేనిదే జీవమును దుర్లభమని సాహస్యముగా వనమనుకొందుము. గాని ఎక్కువజీవరాశి వెల్తుల లేకనే జీవించును. అటులేమనున వెల్తుల చంపివేయును. ఇంక సముద్రపు మట్టములే అధోభాగమున గుమాట యేమి? కట్టివేలవై జీవరాశి ఎంత క్రిక్కిరిసియున్నను, సముద్రములో అగాధమైన స్థలమందు జీవరాశి ఎంత క్రిక్కిరిసియున్నదో అంతటిట్లుగా లేదు. ఈ అగాధప్రదేశము వెల్తులను అనందమునకు కడుదూరమున నున్నది. భూమియొక్క వైశాల్యము 1970 లక్షల చదపుమైళ్లు. దీనిలో 140 లక్షలు జలభాగము. 570 లక్షలు భూభాగము. తిమింగిలములు మొదలుకొని వ్యర్థములను నెడిచిన్నక్రిములను కూడ తెక్కించినవెదల సముద్రమందు జీవరాశి భూమిమీద నున్న దానికంటె మిక్కిలియెక్కువ. సముద్రపు అడుగుభాగము లేక గర్భమును మనము చూడగలిగినవెదల అది మనముగానుండును. మెరకపల్లములతో నిండియున్నది. భూభాగముదలి కొండలకు పటియైన అగాధగర్భమును, లోపలను సమప్రదేశములను సముద్రములందున్న జలము సమప్రదేశమందున్నయెదల సమీపంధము 1 1/2 మైళ్లు ఎత్తునకు ముంచివేయును. సూర్యకిరణములు 5000 అడుగుల కన్న లోతునకు చేరలేవు. కాని జీవరాశి ఎంతలోతునందైనను ఉన్నది. జీవమునది మిక్కిలి విచిత్రము. దీనినిసరించి మనకు బాగుగ తెలియదు. అత్యుత్కృష్టజీవమును మనము వెల్తులతో కూడినదిగాను, స్వర్ణమును చేతలను కేవలము చేజోమమునకును ఉపాించుచున్నాము. గాని సముద్రమును కోధించువప్పుడు కొన్ని అగాధస్థలములందు కూడ జీవము కాన్పించుచున్నది. అగాధ మన, కొన్ని లోతులలో హిమాలయపర్వతములను ఒక డేగిలాలో గులకరాళ్లు పడవేసియు పడవేయ వచ్చును. అంధతమోహములైన యీ భాగములందు జీవరాశులను వనస్సు చింతించలేదు. వాటి రూపము మిక్కిలి అద్భుతముగాను భయానకముగాను నున్నది. జలోపరిభాగమునుండి, సముద్రగర్భమువరకును జీవరాశి ఉన్నది. ఛాయాగ్రాహకయంత్రము నీటిలోనికి దించి నప్పుడు కొంతలోతువరకే క్రిమింలముగ నుండును. 500 అడుగుల లోతుకు దించినప్పుడు ఛాయను గ్రహింపలేదు. అంతయు నల్లగా నగును. లేజన్ను ఇక్కడకు చేరితేను. గాని యిచ్చటను, నింకను కేలమైళ్లకు లోతునకును, వత్సయములు మొదలగు జలచరజీవులు లున్నవి. తే.స్సు ననుసరించి, లేజో హీనము లైట్టిన్నీ కేవల గాఢాంధకరమౌతములైనట్టి స్థలములకుకూడ జీవరాశి కలదు. జీవము నిర్వహించగలదు. కొన్ని లోతులందు, పెద్ద పెద్ద స్త్రీయర్లు జలభాగముచే బుర్రములగును. అట్టి లోతులందు దుకూడ యాదము లున్నవి. కొన్ని జంతువులతమకన్న పెద్దజంతువులను మింగగలవు. కొన్ని తమ శరీరకాంతితమమార్గములను లేజోమయునుగ చేయుగలవు. సూర్యకిరణలేజన్ను ఆ ప్రదేశము నెన్నడు ప్రదేశింపలేకున్నను జీవజన్యులు జీవించుచు అభివృద్ధి పొందుచున్నవి. నీటియందుండి అప్పుడప్పుడు ఎండ కాకుటకు ఎగిరెగు చేపలవలె కొన్ని జీవించును. అడుగునెలచి చిన్నక్రిములున్నవి. వాటికి చర్మకమానములైన దొంగులు తొడుగువలె నున్నవి. ఇంకను నానావిధములైన రూపకామములు గల జీవరాశులు లనేకములున్నవి. నీటికి వ్యత్యసంపర్కము లేదు. సూర్యలేజన్ను ఎంతవరకు సముద్ర లోభాగమునకు వ్యాపించునో అంతవరకే వ్యత్యజీవము వ్యాపించియున్నది. పిమ్మట చిట్టచీకటియే గలదు. గాని వాడుకలేనిదిగింగి గచ్చుమీద మెత్తనిహుళిత, యీలోతులకు వెనుండి చచ్చిన వ్యత్యజీవులపాడి చేరుచుండును. ఇది యాజంతుజాలమున కాహారము. ఈ చిన్న జంతువులను తినెడి మాంసభాదులైన కొన్ని పెద్దజంతువులను కలవు. వాటికి పెద్ద బంతములును, శరీరముకన్న పెద్ద వగు అన్నకోకమును కలవు. వీటికన్నను ఆశ్చర్యము- తమకన్న పెద్దజంతువులను మింగెడు జంతువులు ఇంక లోతున నున్నవి ఈ ప్రపంచము మన దృగ్గోచరము కాదు. ఎంతవిచిత్రము! కొటానకోట్లు యీ జంతువులు సూర్యుని, చంద్రుని, నక్షత్రములను ఎన్నడు ఎరుగవు. అగాధమైన లోతులో, అకాశమైన నీటికిందను చిట్టచీకటిలో ఇవి పుట్టి పెరుగుచున్నవి. బురదలో వాటి ఉనికి, వర్షములలో భవానములవల్ల సముద్రములకు కొట్టుకు పోయిన భూభాగములకి ఉనికి. ఆ బురదయే నీటికి అహారము.

మొదట స్థూలమైన భూభాగము క్రమముగా నీటిలో, కరగి నూత్నపదార్థమై నీటి కాహారముగా పరిణమించుచున్నది. దీనిలో చాలభాగము జంతుద్రవ్యము, వృక్షద్రవ్యము కలిగియున్నది. వానపాములు మన్నున, నత్తగుల్లులు యిసుకను తిను నట్లు ఇవి యాబురదను తిని బ్రతుకును. జీవితార్థమును నిర్వర్తించుటయందు ఇవి మిక్కిలి అద్భుతకర్మలను సాధించినవి. చెమ్మ కాళ్ళకు తగలకుండ గడలమీద నడుచువారివలె యీ పురుగులు తమ కడుపులు బురదకు తాకకుండా ఎత్తైనట్లు వంటిన్ని, పొడుగైనట్లువంటిన్ని కాళ్ళపై నడుచును. కొన్నిటికి పెద్దమీసము లున్నవి. కొన్నిటికి శక్తియులు శరీరమునకు దూరముగను ఎత్తుగను నున్నవి. అయితే ఆ శక్తియుల ప్రయోజనము కానరాదు. ఏమిచూచునో, ఎట్లుచూచునో తెలియదు. కొన్నిటి శరీరము జగజగ మెరుయుచుండును. ఇది ఉప్పునీటియందుండు జంతువుల కే కలదు. మంచినీటియందులిచేపలకు నిట్టికాంతి లేదు. పెద్దతిమింగిలములైన ఇట్టికాంతి లేనే. ఎంతదూరము చూడగలవో, ఎట్లు చూడగలవో, దేనిని చూచునో తెలియదు. కాని కొన్నిటికి పెద్దకండ్లు, కొన్నిటికి చిన్నకన్నులున్నవి. కొన్నిటికి కండ్లు లేనేలేవు. 600 అడుగులలోతులో చేపలకు, పొడుగైన ఎత్తైన కాడలపై శరీరమునకు దూరముగా కండ్లుండును. 240 అడుగులలోతున కండ్లులేనిచేపలు కలవు. కొన్నిటికి ఇంకను లోతున, దుర్బిణీయంత్రమును పోలిన కండ్లు, మీదుగా చూచుటకు పిలగునవి కలవు. ఇట్టి ఉద్భవ శక్తియునట్లు, మీద నుండు చేపలను సమయము చూచి యిది మింగి శరీరయాత్ర జరుపుచున్నట్లు కానబడుచున్నది. టెట్రాకటిలో ఇంతలోకము ఎట్లున్నదో ఎవరూహింపగలరు? లోతులేని నీటియందు జీవరాశి మెండై, జీవభాగము మెచ్చుకాగా, ఆజంతువులు, లోతుకు పోయి క్రమముగా నాలోకమునే తమదిగా చేసికొని ఆతుకుచున్నట్లు కనిపించుచున్నది. భూచరములైన తిమింగిలములు క్రమముగా జలచరము లగుటకు ఇదియే కారణము. లావులు, ఎక్కిమాల మంచులో దాగిని నివసించుటకు ఇదియే కారణము. బలగంతులవాడి కోర్కలేని బహిరంగతీ యింతే. జహోపభాగములందు పూర్వముండెడి జంతుగంతతీ యిప్పుడు అగాధమైనలోతులందు చున్నది. చీకటిలో జీవించు శక్తి అవి పుట్టకపూర్వమే సంపాదించినవి. అందరుందు చీకటిలోదా జంతుత్వత్తి వృక్షోత్పత్తి జరుగుచున్నవి. ఆశ్చర్యము!

కర్నూలు జిల్లాలో తువాకైలై నెన్నులు రద్దుచేయుట
సహాయనిరాకరణోద్యమ ప్రచారకులకు భోజనము పెట్టినందుకో, కథలలో హాజరయినందుకో లేక మరెందుకో గాని యీ దిగువ పేర్కొనబడినవారలకు లై సెన్సులు 1922-వ సంవత్సరమునకు ఇక్కడల మని జిల్లామేజిస్ట్రేటు తెల్పియున్నాడు.
1 తా.పరమాండము 2 గూటూరి బాలరంగయ్య (8) బల్లినేని రామన్న 4 వైశ్యదు మహమ్మదు 5 రాజులరెడ్డి 6 హనుమంతయ్య 7 అనపూ చెన్నయ్య 8 అంబటి బోగిరెడ్డి 9 కట్టా సుబ్బారెడ్డి 10 పోలు తిమ్మారెడ్డి 11 మునిరెడ్డి 12 క్రిష్ణారెడ్డి 13 హనుమంతరెడ్డి తిరువేంగడము మొదలియారు.
వీరందరును చాలవరకు మలసాలైన నివసించు రయితులు. చెంచువాళ్ళ మొక్కయు, అడవిజంతువులయొక్కయు బాధల నుండి తప్పించుటకు ఈ వాడులను పొంది, ప్రస్తుతము విధించిన స్టాంపుపన్ను కూడా భరించుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో వారి ఆస్తులను పంటలను రక్షించుకొనుటకు పొందియున్న తుపాకులను రద్దుచేయుట వింతగ నున్నది. ఈజిల్లకు ప్రతినిధులమని ప్రయోజువు ఖర్చులతీసుకొను ఇద్దరి పెద్దవనుష్యుల విధి యేమై యుండును? తమ మనస్సంతృప్తికై నా కారణము నరయదురా? అన్నపూర్ణ

జన్మినువాలంటేరు : ఒక విజ్ఞాపనము
జన్మినువమువా రీక్రింది విజ్ఞాపనమును పంచి పెట్టుచున్నారు.
“యరరాజుగారు 1922 వ సం॥ము జనవరి 13 వ తేదీ ఉదయము 8-00 వు చెన్నపురి వాకాశ్రయమునద్ద దిగి ఊరేగింపు లో లీచోడగుండ పోయి అచ్చటనుండి చినాబజారుగోడ్డు గుండావచ్చి లాకాలేజవద్ద తిరిగి వెళ్ళుటగోడ్డుగుండా పోయి నాలాబావాధి దాటి విర్రెండు మార్గముగా గనర్న మెంటు నానా వారధిదాటి గనర్న మెంటునానాకు పోవుదురని మీకు తెలిసియున్నది. హిందూదేశమునందు చెన్నపురి బ్రిటిషువారి మిక్కిలి ప్రాచీనస్థానము. బ్రిటిషువారి సంబంధమునం దిది య త్యంతరాజధ క్షేత్రాంతమని ప్రఖ్యాతి వహించియున్నది. అందు కలన హిందూదేశపుభావిచక్రవర్తియు సింహాసనమునకు వార గుడు నగు రాజసందర్శకుడు వాడు చెన్నపురికి విజయ మొన రించు సమయమున పౌరు లాబాలగోపాల మూరేశంపు పోవు మార్గము పొడవున గుంపులు గుంపులుగ బారులుతీరి నిలిచి యా ను ప్రసిద్ధపద్యముని కుత్సానాపూర్వకముగ స్వారే మొసంగ దగును. అందుకలన పౌరులంద రూరేగింపు పోవుమార్గము పొడ వున గుమిగూడి యరరాజుగారి కుత్సానాపూర్వక మగు స్వాగత మొసంగ ప్రార్థితులు. గృహస్థులు వారివారి యిండ్లను పెండ్లి పేరంటములగు ముమున శృంగారించునట్లు బావుటాలు పచ్చతోరణములు పూలమాలలు మొదలగునానితో నలంకరింపవలయును. వ్యాపారులు తమపావులను దుకాణములను కార్యాల యములను అలంకరించి తెరచి యుంచి వారి యుత్సాహమును ప్రకటింపవలయు నని ముఖ్యముగా మనవిచేయుచున్నాము.
బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో సబంధము కలిగియుండుట యందు దిది మిక్కిలి ప్రాచీనగర్భమై యుండుటవలన వ్యూహము పూర్వకముగ నాహ్వానించుటకును నుత్సాహపూర్వకముగ స్వాగతసత్కారము లాచరి చటకును హిందూదేశమునందు చెన్నపురియే ప్రప్రథమగరమని రాజసందర్శకుని కీ సత్కారము నూచించునని విశ్వసించుచున్నాము.” (దక్షిణ ఇండియా లిబరల్ ఫెడరేషన్.)

ఆంధ్ర పత్రిక చందా వివరములు

1921 వ సం॥ మార్చి మొదటితేదీ నండియును నీ క్రిందివిధమున చందాలు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి.

దినపత్రిక సంవత్సర	చందా రూ	24	0	0
అర్ధసంవత్సరము	”	12	0	0
మాసమాసములు	”	6	4	0
మాసమునకు	”	2	2	0
వారపత్రిక సంవత్సరము 1-కి	”	4	0	0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాను పంపబడదు.				

సంవత్సరాది సంచిక

దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	1	0	0
దినపత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాదారులకు	1	4	0
వారపత్రిక చందాదారులకు	...	1	4
ఇతరులకు	...	2	0

ప్రస్తుతము పోస్టు రూబ్బు ప్రకారము 0-2-0 రిజిస్టరు చార్జి అధిక మగుచున్నది. మీరే ముందుగ మిటి యార్డకు పంపిన ఈ ఖర్చు తగ్గును. పి.పి.లు పంపినచో సామ్మము మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించెను.

“దేవామృత రసము” (3212)

సర్వోత్తమము - దేశీయ విద్యావృద్ధము.

భగవంతుని పరపూర్ణ తపాదకరదామృతము. లోకప్రసిద్ధిచెందిన జీవజ్ఞామృతము. ఏకాలమం దైనను ఏకమనుస్వరం దైనను, వాతపితృ శ్లేష్మాదిభేదములు పోటిపెట్టక ఎట్టి ప్రాచరవ్యాధులకైనను పథ్యాపానము లావశ్యము లేకనే లోపలికిని వెలుపలికి ఉపయోగించుట కనుకూలమైన పోటిలేని మంచిత మూలికారసము. ఈ దేవామృతము నోకమారు ఉపయోగించిన వారు ద్వివి యధారసీతిని జూచి ఆశ్చర్యపడక తప్పదు. ఇట్టి భగము నెరర్చించునా యని ప్రశ్న కేయ నక్కర లేదు. ఏ మనుష్యునిచేత మాదేవామృతరస ముండునో, అకడే సకలలోగములును నిర్మూలించ సమర్థుడైన పెద్ద డాక్టరు ఉపయోగించెడి విధానమును మండుబెంటు పంపబడును. వైమేరును చూచి తీయుదు. ద్వివి అద్భుతశక్తిని సహింపలేక అంత్యమందు, రసము అనెడి పేరుతో మాయసరసము లుత్పత్తి యగుచున్నది జ్యోతి.

మొత్తముగా తెప్పించెడి వ్యాసాలకు మండుకొనునను ఈయబడును.

1 బెన్ను బుడ్డి 1-కి రు 2-00	మూకుట్ల నరసింహావధానులుగారు, (ప్రాప్రెసిరు,
2 బెన్ను బుడ్డి 1-కి ,, 1-00	దేవామృతరసము అఫీసు, కర్నూలు, క. I. Rv.
3 బెన్ను బుడ్డి 1-కి ,, 0-6-0	లేక
వ్యాకింగు పోటీకే ప్రత్యేకము.	అక్కిక అండు కో., (భాద్య, మదరాసు.

పి. మధుకృష్ణ శెట్టి అంతు ధన్యు, కళ్యాణను ఏజంటు, నెం 49 వరదాముత్తప్పకవిధి. మదరాసు
ముకుటల లక్ష్మీనారాయణకాంగులుగారు, చేబోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

వృత్తాంత లేఖలు

ఉరవకొండ వార్తలు

ఈక్రింది 21 మంది మీద 107 కేసు ప్రయోగించబడినది.

బోయ వల్లెళ్ళు గారు, బుస్సెగారి నారాయణప్ప, పదిలేటి బుగ్గప్ప, బోయబండయ్య, కొనకొండ బయ్యన్న, గోరి బాబాసాహెబు, అలూరు కాబాసాహెబు, యాడిగోన్న నెల్లై కల్లప్ప, వరుబ నారాయణప్ప, కొత్తపల్లి వల్లెళ్ళప్ప, కట్టబడి యిమాంసాబు, చిరుమల రామయ్య, అరేటి గోవిందప్ప చిరుమల అచ్చప్ప, ఉప్పరపుర కొండప్ప, పెక్కులుడెక్ సాబు, భాబామనేక్ సాబు, యెల్లూరి హుసేనాబు, కండే నారాయణప్ప, గొల్ల కదిరప్ప, డెక్కానెక్ సాహెబుగారు.

డిశంబరు నెల 19 వ తారీఖున విచారించబడి మరల జనవరి నెల 4 వ తారీఖున గుత్తికి వాయిదా వేయబడింది. డివర్ లో మా గ్రామమునుండి వెలుగుతున్న శ్రీయత పేరుగల నారాయణబాబులు బెల్లం రామచంద్రయ్యను ఘట్టు పెంకటరమణప్పగారును డిశంబరు 28 వ తేదీన విడుదల చేసి మా గ్రామము 29 వ తారీఖున జేరి ఇకనుండియు కార్యక్రమముగా జరుగునని నమ్ముచున్నాము.

ధూళి పూడి

(ఒక విలేఖరుని యెద్దనుండి).

డిశంబరు 30:- కాంతివేస:- గింజ గురు కాంతివేసగారి వేరియన్నగారు, ఇందు 20 వందల పనులద్రవ్యము అనుపేర దళముగా నేర్పడి అక్రమ ఫోర్సుగాను మిగిలినవారు అందఱును రిజర్వు ఫోర్సుగాను ఉన్నారు.

ఈ గ్రామములోని కల్లు దుకాణమును భాయముచేసిరి. మా గ్రామ కరణముగారుగాని వైఖ్యులగాని ఇద్దరుగాని ఎవ్వరును ఈదులను గీతకు ఇచ్చియుండలేదు. బ్రాహ్మణులు పొత్తారి శేషయ్యగారి తాలూకు ఈదులు మాటిని యజమాని అగ్రాధికారము గీసి, 100 దినుసులుండి లాట్లు కట్టిరి. ఎన్ని విధముల చూచినను ఈలాట్లు పోవువార్యులు గుఱవడలేదు. శేషయ్యగారి తమ్ముడు బాలకు ప్రాతూరి సుబ్బారావు లాట్లు దిగి పోవువరకును ఉపవాస దీక్షను తీసుకొనెను.

పులిపా: రాఘవయ్యగారు ప్రశ్నచేసి నరసింహం గారును అట్లుచేసిరి. అంతట కలాలి చలయ్య సరకుడును నెద్దకునిషియు నగుటచేత ఉపవాసదీక్ష మానవలసినది. లాట్లు తీసి వేసెదను అని చెప్పెను. పులిపాడిగయమన తీసివేయగా దీక్షాపనులు భోజనము చేసిరి. తాటికట్లు గీతకు ఇయ్యకుండుటకు సంతకములు తీసుకొనబడుచున్నది. మా-రా శ్రీ, కల్ల పోతు భద్రయ్య వర్రాల తాలూకు ఈదులు 100 న్ని త్రాళ్లు 2 న్ను కలాలిలు అనుపతి లేకుండగనే గియ యెత్తించుచుండగా వలదని యజమానులు ఆటంక పరచిరి.

రాటములు: కలాలిల కొరకు గింజ రాటములు చౌకధరలకు కార్యక్రమము పంపియున్నారు.

మి:డిశంబరు 31: జయప్రదముగా సాగుచున్నది.

ఈ గ్రామ రాజగోపాలస్వామి ఆలయము ధర్మకర్తలకును నాకరులకును గల తగాదాలు పరిష్కారము నిమిత్తము పంచాధిని ఏర్పరుచుకొని ఘమాత 10000 రూపాయల వ్యయమును తప్పించుకొనిరి.

కర్నూలు వార్తలు

(ఒక విలేఖరుని యెద్దనుండి).

డిశంబరు 31:- గతనెల 22 వ తేదీన తిరుచనాపల్లి వాస్తవ్యులు ఇబ్రహీం సాహెబుగారు 144 కేసును ఉల్లంఘన చేసి గాంధీ మైదానములో బహిరంగసభగాంచి ఉపన్యాస మొనంగిరి. పిమ్మట సభకు వచ్చి 3000 జనులు భజనచేయును పుష్పిగులవెంట తిరుగుచు సాహెబుగారిని రాత్రి పది గంటలకు బహిరంగమున దిద్దిరి. మరునాడుదయమునకాడ మరల హిందూమహమ్మదీయులు చాలమంది భజనచేసి. సాహెబుగారు మరల 23 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జమ్మి మసీదులో వాజుసమయమున ఉపన్యసించిరి. 24 వ తేదీ ఉదయము సాహెబుగారు స్వయముగా కల్లి డిప్యూటీ మాజిస్ట్రేటు గారిని దర్శించి తనకు వాంఛించు వస్తువని తెలియచున్న దనియు పుస్తకమున యివ్వవలసినదనియు, లేకున్న పరియొక గ్రామమునకు వెళ్లదనియు ఆదేశముగా సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారివద్దనున్న వారంటును యిప్పించిరి. ఆవారంటు ప్రకారము

జాబులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాంశము వారిసభ తలుపు గ్రామమున 26-12-1921 తేదీన భ. రా. శ్రీ ఆచంట నూర్యనారాయణ రాజుగారి యజమాన్యమున జయప్రదముగ జరిగినది. నిబంధనలు తీర్మానించబడినవి. శ్రీ ఆచంట నూర్యనారాయణ రాజుగారు దయతో ప్రావిజన్ల క్రిక టిరిగా నుండుటకును, మండలసభ్యులను స్థాపించి పత్రికాస్థాపనమునకు మార్గమేర్పరచుటకును అంగీకరించిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లు తగువిధమున సహాయపడి తమ విధిని సేవకర్చుకొందురగాక.

నె. వెం. కామేశ్వరరావు.

శ్రీకృష్ణమండల ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాంశము తృప్తియ సమావేశము.

తలుకు గ్రామమున ఈనెల 25 తేదీన భ. రా. శ్రీ కొ. శేషచంద్రయ్యగారి యజమాన్యమున జయప్రదముగ జరిగినది. ఆచందలయంది ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయులును, తలుకు వెంట పాడు సబుఇన్స్పెక్టరులును నిడదవోలు బోర్డు మిడిల్ స్కూలుల హెడ్మాస్టరు గారును హాజరైరి. భ. రా. శ్రీ ఆచంట నూర్యనారాయణ రాజుగారి ఉపన్యాసము ఉపాధ్యాయులకిది గతులను వివరించు పద్ధతులతో హృదయరంజకముగ నున్నది.

ప్రభుత్వమున మండల నిబంధనలు నె. వెం. కామేశ్వర రావుగారిచే ఉపపాఠింపబడి సకల మండలములకును అదర్శ ప్రాయములుగ తీర్మానింపబడినవి.

లూరు (నెం 40-2-70. హయ్యుర్రు నెం 50-3-95. కండేరి నెం 60-4-120 చొప్పున క్యాబ్లైను టీవల్లజేరిముల స్కూలు ఏర్పడుటకును ఉపాధ్యాయులు అక్రమ ఫోర్సు 1-5 22 తేదీ లోగా చక్కబడినయెడల మొదలలో అవసరభవన కర్తవ్యమును నిర్వహించుటకు ఫండ్లుచాలుటకు ఇన్స్పెక్టింగు ఏజెన్సీని తీర్చించుట- మున్నగు పనులను తీర్మానములు తీర్మానముతో సంగీకరింపబడినవి.

నాల్గవసమావేశము సర్కారుల తాలూకావారి తరపున భ. రా. శ్రీ. లాల్ల సుబ్బయ్యగారిచే నాహ్వనింపబడినది.

తలుకు తాలూకాతరపున ఆహ్వానంఘమువారి సన్మానమున కత్తంతి సంతోషధ్యానముతో సభ ముగిసెను.

దోనేపూడి సుబ్బారాయుడు

కార్యదర్శి

పేరాల, చీరాల పురవాసులకు విజ్ఞప్తి
జ్ఞప్తికి తొమ్మిదిమాసముల క్రిందట మన గ్రామములు రెండును భాగీచేరి పచ్చిక బైళ్లయందు నిర్మించుకొనిన తాటియాకులపాకలయందు ప్రకృతిపాకముల సమభవించుచు కాలము గడపుచుంటిమి. వన పుద్గ్రయము వ్యాపించుచున్నది, సత్యమైనదియు అయ్యున్నది. మనకు తట్టించిన సకలకష్టములను అతికాలముతో భరించుచుంటిమి. మనలను పరిహసించి బాధించుచున్నను, మన ప్రతిపక్షులయందు రవంతయైన అనూయజాపక దైవమునే నమ్ముకొని యుంటిమి. మనము యీ కష్టసుమద్రము నుండి యేనాటికి బయటపడుదుమో దైవమునకు తక్కు యితరులకు తెలిసివుండదు. భారతఖండమునకు డిశంబరు ఆఖరునకే స్వరాజ్యము తప్పక చేకూరునని ముప్పదికొట్ల ప్రజలు అత్యాసంధముతో నిరీక్షించుచుండిరి. కాని ఆ సుముహూర్తము జగదీశ్వరుని అంగీకారము బడయకుండెను. మరొక శుభముహూసాహెబుగారు శ్రీకృష్ణజన్మచంద్రికమును ప్రవేశించెను. అని పట్టణములో ప్రజలు చెప్పుకొనసాగిరి. సాయంకాలము 5 గంటలకు తాలూకావిభాగ దారుగారు సాహెబుగారిని విచారణ చేసి 144 సి. పి. సి. ని ఉల్లంఘనచేసినందుకు, 195 సి. పి. సి. క్రింద చార్జీ వేసి 188 వి. పి. సి. ప్రకారము రిమాండుము 3 రోజు శిక్ష విధించితిమి తెలిసిరి. 25 ఉదయము రైలుపై సాహెబుగారిని బళ్లారికి గొంపోయిరి. 26వ తేదీన యీపురవాస్తవ్యులకు పంచాలింగాల శేషన్నగారికి, 28 వ తేదీన పూర్తి వెంకట సుబ్బారావు, నాతి వెంకటసుబ్బయ్యగార్లకును, 195 సి. పి. సి. ప్రకారము నోటీసులు జారీచేయుచు, ఉత్సవములు వర్రాలం జరుపకూడదని పట్టు సర్కారులగారిచే ప్రకటింపబడిన 144 ను ఉల్లంఘనచేసి 22 వ తేదీన మీరును మరొకరును కలసి ఉన్న మహాచేసినట్లుగా తెలిసినది. గాన అట్లు చేసినందుకు 188 వి. పి. సి. ప్రకారము శిక్షచేసి మిమ్ముల ప్రాసిక్యూషన్ ఏలచేయకూడదో నోటీసు ఆంధ్ర 24 గంటలలోపల సుజాయిషి యివ్వవలసినది తెలియజేసితి. మరి యిద్దరికి అట్టి నోటీసులున్నవట. నోటీసులు గ్రహించినవారికి సుజాయిషి యివ్వలేదు.

ర్రమును యీశ్వరుడు యేర్పర్చియుండును. కనుక స్వరాజ్యము బాహ్యరూపమున స్థాపితము గా లేదని యిప్పుడు మన మేమాత్రమును నిరత్యాహులము గాకుండదు. కార్యక్రమ నియమించిన కార్యక్రమమును ప్రతికృతియు తడవకదిత్తుతో కొనసాగించి పూర్తిజేసియెడల స్వరాజ్యము కొలదికాలమునకే రాగలదు. కార్యక్రమ నిర్ణయించుటకు ముందుగానే మనము మునిసిపల్ పన్నులను చెల్లించుటకు నిరాకరించితిమి. ఉట్టుజేయుటలో మన అవసరమును బట్టియు మన గ్రామకవిటీల తీర్మానమును బట్టియు మనము చేసికోవలసినవచ్చెను. నిజ మిటుండగా కార్యక్రమము చెప్పెడి మాటలను విని మనము యిటుల చేసి తిమ్మని జెప్పెడి మనప్రతిపక్షుల ఆక్షేపణలను తిరిగి ఖండించుచున్నాము. మనము గ్రామములను భాగీచేసినది మునిసిపాలిటీని రద్దుచేయ నందున మన సంపూర్ణ అసమ్మతిని ప్రభుత్వమువారు గ్రహించుటకే అని జ్ఞాపకము జేయుచున్నాము. ఇప్పటికిని అట్టి మునిసిపాలిటీని రద్దుజేయక నిర్మాణవ్యయైన గ్రామములమైన మునిసిపాలిటీని సాగించుచు డబ్బు యెట్టి అక్రమమో సర్వేక్ష్యుడే నిర్ణయించగలడు. ఇకముందు మనము యేమిచేయవలెనో జాగ్రత్తగా ఆలోచించి నిర్ణయించుకొనవలసియున్నది. ఈ పూరిపాలెం గ్రామములో కాపురమున్న పేరాలవాసులు కొందరు యిప్పుటి కార్యక్రమమును మార్చి గ్రామములో ప్రవేశించితే బాగుండునని అభిప్రాయపడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. దీర్ఘ కాలము కష్టముల సమభవించవలసి వచ్చినప్పుడును ఒక్కే కార్యక్రమము వలన వ్యవహారము త్వరలో పరిష్కారము గావలయు నట్లు చున్నప్పుడు విషయపుట్టింపుల మానవునికి సహజమేగాని మార్పుబడిన కార్యక్రమము అభివృద్ధి నూచించునదిగా నుండునట్లు జేయుట మనప్రధాన విధి. ఈనాట పద్ధతులనుగూర్చి యెంచించుటకై బయలుదేరిన ఆంధ్రోత్సవ మనవిభాగము కొందరు అసత్యములను కల్పించి పేరాల ప్రజలు పుద్గ్రయమును భంగపరిచి గ్రామములో జేరుటకై ప్రయత్నించుచున్నారని చెప్పెడి కల్పనాకథలు సర్వాబద్ధము లని నేను జెప్పుచున్నాను. గ్రామప్రజలలో కొందరికి గలిగిన అభిప్రాయభేదములు యీ ఆలరికి కారణమై యుండునని తలచెదను. ఏది యెటులున్నను భేదాభిప్రాయములను పెంపుజేసికొనుటకు సమయ మిదిగాదని అందరికి జెప్పుచున్నాను. మనయుద్దయవిషయమున ముందు యేమి చేయవలెనో ఆలోచించుటకు చీరాల పేరాలనాయకు లందరు ఒకచోట సమావేశమై చర్చించుట అవసరము. ఈ సమావేశము జనవరి రెండవవారములో జరుగవచ్చును. బెజవాడలో యీ నెల 7-వ తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ నాయకుల సమావేశము జరుగునని తెలియచున్నది ఆ రోజున చీరాల, పేరాల ముఖ్యులు బెజవాడకు వెళ్లి మన పరిస్థితులు వారికి తెలియజెప్పి వారివలన బొంది నడచుకొనుట యుక్తమని నాకు తోచుచున్నది. నేను గత 4,5 రోజులునుండి మన సమస్యను గూర్చి తీవ్రముగా ఆలోచించుచున్నాను. మన చీరాల, పేరాల సమస్య జేబియసమస్యగా మారింది. ప్రభుత్వమువారు మన మొరలను అలకించక మనను త్రోసివేసినప్పుడు, కార్యక్రమ పక్ష నాయకులు మనకు జేయూరి నిచ్చి యంతవరకును కాపాడిరిని మనము జ్ఞాపక ముంచుకొనవలెను. కార్యక్రమము మన పక్షమున లేకున్నచో, గవర్న మెంటువారు మనల నింక నెన్నికష్టముల పాలేసియుండెడివారో అనుభవజ్ఞులు యెంచవలసిన విషయమై వున్నది. మనము అందరము జాగ్రత్తగా ఆలోచించి యేదో ఒక పరపక్షిని యేర్పరుచుకొనే వరకు యెవరను యిప్పుడున్న పద్ధతునుండి తొలగిపోరా దని ప్రార్థించుచున్నాను. సర్వదా సౌఖ్యవంతమై చూడ ముచ్చటగల మన రెండుగ్రామములమొక్క ప్రస్తుతస్థితిగూర్చి తలచుకొనినప్పుడు నాకన్న యెక్కువగా వ్యసనపడుచుండువారు మరెవ్వరూండవోరు. ఈ విషయమై యెంచించినకొలదియు నాకు గలుగుచున్న మనోవ్యధ యిట్టిదని వ్రాయజాలను. తొందరపడి ఏదైన పోరబాటుజేసి మనకును దేశమునకును కార్యతమైన అపకీర్తి లేకుండురగాక యని అందరిని కోరుచున్నాను.

పేరాల నాగేశ్వరరావు

రైల్వేసమస్య

ఈస్టాండింగ్ రైల్వేసందలి జాజియానున్న గుప్తేషను లలో రైల్వేసనివారి సమ్మె ఇంకను అంత మొంతలేదు. యూరోపియను డ్రైవర్లకు ఒక పనివానిని చంపె నను వదలిపై సమ్మె ప్రారంభమాయెను. పనివాడు ప్రమాదకరమున క్రిందపడి ఆ దెబ్బపట్ల మరణించినట్లు వైద్యులు అభిప్రాయమిచ్చిరి. పని వారు లేనయన కొన్ని బండ్లు నడవలేదు.

ఆధ్యాత్మిక జాతీయత

స్వరాజ్యము ప్రభుత్వమునందు భారత దేశీయత్వము సజీవము యున్నది. ప్రస్తుతాశయము: పూర్వపు బంగళాములో నిండు లక్షలదెట్టి కక్షాభావములు గావించిన విప్లవమువలె నేదో యొకటి చెండురాష్ట్రములలో మాత్రము వ్యాపింపలేదు. కొద్ది మంది యత్యుత్సాహుల హృదయములలో మాత్రమే విచ్ఛిన్నమై యున్నది. పిన్న కేంద్ర లండన్ హృదయములలోను ప్రజ్వలింపుచున్నది. గాంధీ హత్యకు, లాలా లజపతి రాయ్, డి. డి. బి. వి. త్రివేణిదాసు, నెహ్రూ పండితుడు మొదలైన వారి పరిపక్వహృదయముల నవగట్టెడి పూర్వము క్షోభాత్మకము చేయబడిన, తదేకజాతితో పనిచేసిన యువకులను పురికొల్పినట్టి యానయ, ఆ సమైక్యత, ప్రయోగమున కొంచెము మార్పు చెందియున్న అదే యానయ, ఇప్పుటి మహా పురుషులకు విచ్చియెత్తించిన స్వాతంత్ర్యప్రబోధమునందు కాన నగును. స్వరాజ్యము స్వరాజ్యమని దేశమంతయు ప్రతిధ్వనించుచున్నది. స్వరాజ్య యజ్ఞశాల మహాకాండతో బ్రజ్వలింపుచున్నది. బహిరంగముగ, మహాస్థానిక నేతలు బాధపడుటయే ప్రమాణముగ తీసుకొనిగొనినయెడల స్వరాజ్యకాంక్ష సమీపించి దృష్టిగోచరమగుచున్న దని చెప్పవచ్చును.

ఒకప్పుడు నునప్పదానవులు స్వరాజ్యముగలించి యా, స్వాతంత్ర్యమును గూర్చియు వృధాప్రయత్నములు వాగ్వాదములు చేయుచుండెడివారు. ఈ విషయముల గూర్చి వారికి నూత్నముగ దెలియవచ్చును. దానిని వాగ్వాదములతోడను చర్చితోడను సంపూర్ణతయ నెందిరి. విద్యావీరముల లంకరంప దగిన కాజీయవేల్తులు చాలమంది బయలుదేరిరి. తిరుబడిగన్నప్పడు పర్య ప్రారంభించుచుండిరి. బర్మ, హవ్యాం మిల్ మొదలైన పాశ్చాత్యప్రముఖులకు క్షుణ్ణి వారివద్ద యభిప్రాయముల నెఱుఘి తీసుకొని వాని నర్థము చేసికొనకుండనే యుపయోగించుచుండిరి. ప్రార్థింతులు, దయచేయుడు, అసమృద్ధి మార్పుచున్నాము' అను మాటముక్కులు దాటి వారివద్ద తిముందంజ చేయనే లేదు. కావున జాతీయ జీవ, ఆత్మలలో వారినంచలనము ప్రవేశించుటకే వీలుకలుగలేదు. స్వాతంత్ర్యదేవిని గూర్చి కవులు కల్పింపజొచ్చిరి. గాయకులు పాడిరి. గ్రంథకర్తలు వ్రాసిరి. కాని వారికి గోచరించినదానిని సంపూర్ణ భావమున బెట్టుటకెంత తరుణము వచ్చియుండలేదు. బంగళాదేశ పుత్ర కి ఆవేశము లన్నియు బంగళావిభాగము వాపుటకును తరువాత స్వరాజ్యము నిర్మించుటకును చెచ్చింపఁజేసెను. స్వరాజ్యాభిలాష స్వదేశోదార్థమునకు పూర్వమే వంగదేశీయుల హృదయమందు నాటుకొనియుండెను. వంగదేశీయుల పోరాటము మొన్న మొన్నటివరకు సాగుచునేయుండెను గాని విజయ మంతగా చేకూరలేదు. మహాతీయచారిత్రనాటకమున బెంగాలీ పోరాటము ప్రధమంగమన నొప్పు. వంగదేశ మీ పోరాటము తరువాత కొంచెము విశ్రమింపఁజేసెను కాని భగవంతుడు పేరుగ తలంచెను. పోరాటము మరల ప్రారంభమయినది.

భారతదేశము స్వరాజ్యము కోరుచున్నది. శుజాతాసించామగు గాంధీగారి ద్వారాదేశము గర్జించుచున్నది. ఈ ద్వంద్వము కన్యాకుమారి యగ్రము నుండి హిమవత్సవమువరకు సురు రిమిసట్లు ధ్వనించుచున్నది. ఈ క్రొత్తప్రస్థానికి బంగళాము ప్రత్యుత్తరమియ నాలసింపెను గాని తుదకు బయలుదేరెను. బంగళామును చిత్రరంజనదీ క్రొత్త దేశమాత వద్దకు తీసుకుపోయి, ఆ యన పాదముల వద్ద దీక్షపూసెను. మహాత్ముని యతురము నందు దేశమాతయొక్క యాతురమునే కనుగొని బంగళాము తిరిగి సమకట్టి క్రొత్త త్యాగము మాపుటకును బాధపడుటకును బయలుదేరెను.

ఈతూరి చట్టపురము నుండి ప్రథమబలి బయలుదేరెను. జతీంద్ర మోహనుడు మందహాసుతో జైలుకు పోయెను. కలకత్తానగర మింకను భాగ్యవస్తువులు జమా ఖర్చులు చూచుకొనుచునే యుండెను గాని బయలుదేరిన ప్రవాహమేరిని విడిచివెట్టునది కాదు. ఒకరి తరువాత నొకరుగ జతీంద్రలాల, చిత్రరంజనుడు, శ్రీశచంద్రుడు వీరి వెనుక వందలకొలది జనులు జైలుయాత్రకు బయలుదేరిరి. కొన్ని దినముల నుండి గొప్ప శోభిత యాత్ర బయలుదేరినది. పురుషులు, స్త్రీలు, పిల్లలు, పాదపులు, మహమ్మదీయులు, శిక్కులు, విద్యావంతులు, మూర్ఖులు దేశభక్తియు యాదేశమున, మహాకారాహిత్యముతో, యనురాగ పరంపలతో నెల్లరు ప్రవాహమున బడిపోవుచున్నారు. ఆలోచనా శక్తితోపాటు దయాదాక్షిణ్యము లున్నవా రెల్లరు నిట్టిత్యాగము చూచి సానుభూతిచూపకుండ నుండజాలరు. ఇంత

వరకు తటస్థముగ నున్న వారుగూడ ముందుకు వచ్చిరి. డాక్టరు రాయగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. శ్రీ సత్యానంద, రాయచాధాచార్య, శ్రీ ఆస్తోమగారు మందలింపు జేయసాగిరి. భర్తయు, కుమారుడు జైలులోనుండగ హృదయము కంగుగట్టు శ్రీమతి వసంతాదేవి ప్రబోధింప, వేలకొలది భారతీయులు తలకొందయిరి. ఈ ప్రబోధములు వృధాకాలపు. భారతదేశమున మాతృదేశతలనిన నెల్లపుడు గౌరవమే గదా.

భారతదేశ మిప్పుడన్ని పరీక్ష గడచి, తనయాత్మను శుద్ధి చేయ కోరుచున్నది. రాజకీయవిషయములందయినను తనస్థానముక్రమించుటకు భారతదేశము చాలమామము నడచియున్నది. నలుబది వత్సరములనుండి యలరడిన దాస్యస్వభావముల రాజకీయములలో నిపుడు గొప్ప మార్పు వచ్చినది. శిథిల కాస్తామై పడిత్రమైన భావతంత్రుల తన పూర్వచారిత్రాను గుణ్యమైన సాధన మవనరును. నిజమైన భారత మాత ప్రభావము పూర్వము గ్రహించిరా, లేక నేడు గ్రహింపనున్నామా? ప్రస్తుతతత్వము సరియైన దగు పక్షమున నోదేశమాతా, నీ నిజస్వరూపమును. ఇప్పుడిప్పుడే మెల్కొందుచున్న నీ యనుగుపురులకు దర్శన మిమ్ము! ఈజాతి యడగద్రొక్కబడియున్నది. లేమిచేతను, దుంఖములచేతను కునిగిపోయినది. హమాదధి నందుటకు గొప్పసహాయ మవనరును తల్లి, యానయము నీపురులకిమ్ము.

మనమింకను విషమస్థితిని దాటలేదు. నిజమైన విషమస్థితిలో బాధ్యతగల దేశీయు లందరూ కలసి యాలోచించి మార్గము కనిపెట్టవలెను. దేశము అతివాదులను, మితవాదులను, అసహాయవాదులను, సహాయవాదులను, అందరిని పిలుచుచున్నది. సురేంద్రనాథ, విసోదచంద్ర, సింహాప్రభువు, భూపేంద్రనాథ, మహారాజా విజయచంద్ర, శ్రీనివాసాస్త్రి, ప్రత్యేంద్రకపారి, ఆస్తోమ, నుదన్మోహన, జగదీశ, ప్రభులందఱ మొదలైనవారందరూ తమసలహాల నిచ్చి దేశమునకు సహాయము చేయవలెను. ఇప్పుడే దేశమంతట విచ్చియెత్తించుచున్న పక్షమున ఈ విచ్చిని నిర్మత్తుము/చేయగూడదు. ఇది యాచారణముగాదు. దీనికెగల కారణములను న్యాయముగవిచారించి వైద్యుడు చికిత్స చేయునట్లే తగుచికిత్సలను జేయవలెను. లక్షలకొలది జనులహృదయముల నుపశమింజేయవలెను. ఇట్లు చేయుటదయాదాక్షిణ్యములతోను సానుభూతితోడను సాధ్యమగునుగానివృధాప్రయత్నములన గాదు. ఒకదేశము కాంక్షముగను తాను బాధనందుట మూలమున ను తన హృదయాశయమును నెరవేర్చుకొన నెత్తించుటన ప్రపంచములో నత్యుష్ణమయిన విషయమనట. బుద్ధుడు, శ్రీస్తునిత్యానందుడు, వైతన్యము మొదలైనవారికి జన్మస్థానమైన ఆ సిమాఖండ సాధనదాయమున మనజేకీయాశయము తగిల్లే యున్నది.

ఇప్పుడేదైన నొక సమాధానపు తెజపు జూడవలెను. ప్రస్తుతము బయలుదేరిన యగ్ని జ్వాలలు తాత్కాలిక జనిత యావేశములన పుట్టినవిగ గాన్పింపవు. కావున త్వరలో సారిపోగలసి తోచదు. చిరకాలమునుండి దాగివ్రుమునకును పడజేయుల పొగురుబోతుకనమునకును, వారు చేయు యవమానకును బాడియున్న దేశస్థు లాత్మజ్ఞానమునకు మరలి మేల్కొంచుగ బయలుదేరిన యగ్ని జ్వాలలు గాన కొంత కాలము నిలువనొప్పును. ఈ మేల్కొనుట యాత్మజ్ఞానమునకున, శబ్దివృద్ధిగాను బయలుదేరిన సూర్యము న్యాయమయిన దయినపక్షమున జాతీయాభివృద్ధి నేదియు నివారించజాలరు. నిష్పంథము నిష్పంథింపజాలరు. ధర్మమార్గమునుండి నెట్టిమానలకు మరలి పజాలవు. పోరాటము దేశవలబలుచేత్తే సాగువలసివది గావున మనవిజయము ను నిరము. ఈ యగ్ని జ్వాలలను మార్చుముగ నడగద్రొక్కబూనినయెడల నవి నరంత వ్యాపించి మనశక్తిని మించిపోవునేగాని తగవు.

మనదేశీయు లిప్పుడు జౌద్ధ న్యము చేయరు. రక్తధారల గురింపంపరు. ద్వేషముబూనరు. అశక్తుల గంతులు నేయరు. జాతీయనాయకులందఱి పాతమును నరనముల కెక్కించుటకు శ్రమచేయుచున్నారె స్వభావసిద్ధమైన నట్టియు మనుష్యకృతమైనట్టి ప్రకోపముల నన్నిటిని జయించి యనలంబింపిన సాధనమార్గమును వీడకున్నచో అహింస, శుద్ధి, శాంతిలయందు నశుశక్తియు వీడకున్నచో, బాధపడుటవలన చునది ధర్మసారాటమని లోకమునకు రుజువుచేయగల పక్షమున మనయాశయము నాటకంపనపగల దేదియులేదు. తమనిశ్చయముకొక కొక గొప్పజాతివా రంతరించుటకు స్థిరపామకొనట ఆంగ్లేయు జాతీయచారిత్రమున కొక కళంకముకదా. ఈకళంకమునుండి తప్పించుకొనుటకు వారు యత్నింపరా?

భారతదేశమునకు చేయూత నొసగి స్వరాజ్యము వచ్చునట్లు చేయుట ఆంగ్లేయులకు శ్రేయస్కరము. భారత

దేశము సార్వభౌముని తిరస్కరింప నెంచదు. తిరస్కరించునట్లు ఆంగ్లేయులు నశుదుకొనినయెడల మన మేమి చేయగలము భారతదేశమునకు కృతజ్ఞతయనిన బాగుగ తెలియును. ఆంగ్లేయ దేశ మామెకు చేసిన మేలును మరుసజాలదు. ఇంతమాత్రమునకు తగిన స్వాభిమానము, యుక్తాయుక్తివేచనజ్ఞానము భారతీయులకున్నది. గడచిన యుద్ధమున భారతదేశ మాంగదేశమునకు సహాయము జేసియుండలేదా? కాని యాత్మగౌరవము నిలువబెట్టుకొనుటకును, భూమిపై నిలబడుండుటకును భారతదేశాశయముగూడ తీరవలసియున్నది. ఇదియే స్వరాజ్యము. ప్రస్తుత పోరాటమున కర్థమిదియే. దీని నుపేక్ష జేయుటకుంటే కీడు ఆంగ్లేయు లాంగ్లేదేశముకుచేయజాలరు. స్వరాజ్యము బడయవచ్చుయిం చుకొనియున్నాము. నేడుగాకున్న రేపైనను గ్రహింపగలము. ఇంత కాలమునుండి బంగళాములో జరుగుచున్న పోరాటములన భారతదేశముకు స్వరాజ్యవనరును ప్రభుత్వమువారు గ్రహింపగలిగిరి. వారిపోరాట స్వరాజ్యపథితోచ్చారణ వివరగుచున్నది. వారియ్యు వ్యర్థవాదానములుచూచిన, మనదేశీయాశయములు నెరవేరునేమోనని తోచెను. కాని మాంఠేగూర్క, పెల్లుసుప్రభుగార్ల కార్యవిధానముక్రింద నెదలిన సంస్కరణముల జూడనీ వాగ్దత్తములు వృధాయని తోచెను. ఈ సంస్కరణముల వెంటనంటివచ్చిన చాలటుచట్టములటి నిర్బంధవిధానమునలన యాశలు సంపూర్ణ నిరాశకాలమైనను. పేరు మ్రోగి మ్రోగి తుదకు వెలుగడిన నిరుపయోగసంస్కరణములే ప్రస్తుత యకాంక్షి కారణము పంజాబు దుగంతములకంటిని సాయపడెను. సమాధానము ప్రత్యుపకారములన చేకూరదు సమాధానము తుదురుమాకు నిరుపక్షములవారును ధర్మముగ నడచుచుండవలెను. ప్రజలు తమయాశ సాప్రమాణమును వీడి జౌద్ధన్యమునకు గడంగు శంత దుగంతమో, శాంతముగ ప్రజలు తమయేర్పాటులు తాము జేసికొనుటను, ప్రభుత్వమువా రాటంకి పరచుటయు గూడ నంత దుగంతమే. ఈ రెండును వారి వారి కార్యముల వ్యర్థము జేయును. ఇరుపక్షములవారును ఖర్చుమును, మర్యాదను గమనించి, సిగ్గుచాటుతో మెలంగవలయును. ఓర్పి వీడి ధర్మాధర్మముల గమనింపక నడచువా రపజయమును తమంత తామే తెచ్చుకొందురు.

భవిష్యత్తుమైన యకాంతి యంతయు శంతత మయి యున్న యాశయచిహ్నులు, గాన నింక బాతయిన విషయముల నేకము లుండును. మనుష్యుల యొక్కయు జాతుల యొక్కయు నభివృద్ధి మానసిక యంతరాత్మిక శక్తులు నిర్దేశించుచుండును. మన జాతి వారిని పీడించుచున్న స్వరాజ్యాశయమునందు రాజకీయవేత్తలకు పాడగట్టుచిహ్నులు లన్నియు బయటికి కాన్పించుచున్నవి. ఈ స్వరాజ్యము వచ్చిన వెనుకగూడ "స్వరాజ్యము" రావలసియే యుండును. నిజమైన ఈ సంపూర్ణ స్వరాజ్యము ప్రథమమున పురుషులకును, తరువాత దేశములకును, తరువాత శందరికిని రావలెనని నేను కోరుచు నేయుండును. ఇది యిహలోకమున స్వర్గలోక సామ్రాజ్యప్రత్యక్షము. మానవుని జీవమందును, మనస్సునందును, శరీరమునందును సచ్చిదానందస్వరూప్రదవ్య నమే యీ స్వరాజ్యము. ఇదియే యాధ్యాత్మిక జాతీయతానువాద. భారతదేశభవిష్యద్దశ దీనివై నాధారపడియుండును. దేశమాత తన కోరికను శ్రమక్రమముగ స్పష్టము చేయుగాక!

ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితుల విషయమై సభ్యుల తమ అభిప్రాయములను ప్రకటించుటకు సభ సాధారణ కార్యక్రమ మాపి నేయవలయునని సామ్రాజ్య కాననసభ సభ్యులు పలువురు నోటిను ఇచ్చునట్లు తెలియుచున్నది.

బొబ్బిలి తాలూకా మెట్టలనలో ఒక హత్య కేసు బరిగినది. అందులో ముద్దయులు గెల్లనరసింహం, గెల్ల అప్పలస్వామి గెల్ల రంగనాయకులు అను సోదరులు మువ్వురు నెవన్ బెడ్డివలన శిక్షింపబడిరి. 1-3 ముద్దయులకు యాజ్ఞాపాంఠముగతయు రెండవ ముద్దయుకి ఉరిశిక్షయు విధింపబడినది. హైకోర్టుకు అప్పలుచేయగా ఒకరికి మాత్రము 10 ఏండ్ల యాభజ్జినాక్షకు మార్చి తక్కినయిరువురికితమ ఖాయపడిరి. ఇటీవల యథారస్థితులు బయలుదేరినట్లును ఒకటవముద్దయు గోషియనియు తక్కినవారిరువురు నిరపరాధులనియు ప్రజలు రావించుచున్నారు. ఉరిశిక్ష విధింపబడినవాని గతి 5 జనవరి నాడు ఉరితీయబడును. అందుచే బొబ్బిలిప్రజలు సభ గావించి తగినజ్జరీ చేరుపరచు దానిని పరిష్కరించుమాకును ఉరితీయకుండ నాపవలెనని గవన్నరుగారికిని చీఫ్ జస్టిస్ గారికిని తండ్రినా ర్దుల నంపి నట్లు మా కోకరువ్రాయుచున్నాను.

నవమరెడ్డి మహాజనసభ

మైసూరు నగరమునందు గతనెల 28 వ తేదీనాడు సమావేశమై, మైసూరు, ధర్వాడ, మైసూరు, బొంబాయి ప్రాంతములనుండిగూడ ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. మునగాల రాజాగారు, సి. ఆర్. రెడ్డి, క. కోటిరెడ్డి, ముద్దురెడ్డి, సి. వెంకటరంగరెడ్డి, ఎల్లారెడ్డి, ఇ. వి. కుందరెడ్డిగారును మరికొందరు ప్రముఖులునుగూడ విచ్చేసిరి.

రాజాలనందుకు చింతిల్లును ఆత్మకూరు రాజాగారు, ఎ. పి. పాత్రో, రామారాయణంగారు మొదలగువారు కొందరు జాబుల సంపిరి.

మధ్యాహ్నము సమావేశమైపుడు, కీర్తిశేఖరుని డి. బి. ఎ. స. బృగారాయలు రెడ్డిగారి మహాజనుకు విచారమును చెబుచు నొక తీర్మానము గావించబడినది. ఇది అధ్యక్షునిచే నుపసాదించబడినది. ఉపసాదించునపుడు మహారాజాగారు, ముద్దురాయలు రెడ్డిగారి మరణములన రెడ్డిసంఘమే కాక వేరేమెంతయు నొక నాయకుని కోల్పోయిన దని నుడివెరి. ఈ తీర్మానమును సభ్యులందరూను నిలబడి ఆంగీకరించిరి.

రెడ్డిజనసంఘుని వేదికము

రెడ్డిజనసంఘ కార్యదర్శియు ఇ. వి. కుందరెడ్డిగారు, ఆ సంఘముయొక్క ప్రభుత్వ సాంస్కృతిక వివేకమును జరిపిరి. ఈ సంఘమువారి విద్యా, సాంఘికవిషయముల నభివృద్ధిజేయుటయే ఈ సంఘమువారి యుద్దేశము. ఇంతవరకును ఈ సంఘములనిధికి పదునెనిమిదివేల రూపాయలు సమకూర్చబడినది. క్రమముగ ప్రచారము గావించినయెడల సమకూర్చబడిన పదిలక్షలును త్వరలోనే సమకూడగలవు. ఈ వత్సరము కొంతమంది విద్యార్థులకు విద్యార్థి వేతనము లియబడినది. భూభాగముచే ఇంకను చాల దిగుబడులు, ప్రోత్సేవయలనినచ్చెను. మూలధన మెక్కువగ సమకూడినయెడల ఆర్థిక విద్యార్థుల కందరకును విద్యార్థి వేతనముల నియవచ్చును. వాగ్దానములు గావించినవారు తమ మొత్తములను చెల్లించవలసినదని కార్యదర్శిగారు విజ్ఞాపన మొనర్చెను. ఈ మొత్తములు సమాలైనయెడల మూలధనము ఎక్కువకలదులకు పూర్తియగును.

పత్రికమును బహుమాన మొనర్చుట

మహారాజాగారు తరువాత, శ్రీమతి కె. అన్నపూర్ణమ్మ బి. పి. గారికి బంగారుపతకమును బహుమానము గావించిరి. రెడ్డికులవారిమణులయందు ప్రభుత్వమున పట్టపరీక్షయందు టైత్తు రాతైన దేమియు. ఇంకను చాలమంది యువతు లిట్లుత్తరలగుదురుగాక యని మహారాజాగారు నుడివెరి. శ్రీలయందు విద్యనభివృద్ధి జేయవలసినదని మీరు కోరిరి. ఈసభవారు శ్రీవిద్యారసమును గుర్తించి రనుటకు చిన్నముగ సాబంగారుపతకము నంగీకరించుచుంటి నని శ్రీమతి అన్నపూర్ణమ్మగారు నుడివెరి. చాలమందిశ్రీలు విద్యార్థులకు గడంఃవలసినదని కోరుచు సభవారికి అన్నపూర్ణమ్మగారు తమకృతజ్ఞతను తెలియజేసిరి.

రాజసోపకులకును, శ్రీసోపకులకును, యావజ్జీవసభికులకును అగ్రాసనాధికారిగా నుడిపికిట్టి నిచ్చిరి.

టి. తిమ్మారెడ్డి, కె. రామశ్యా, బి. రామానుజులరెడ్డి, బి. పి. శేషారెడ్డి, సి. ఆర్. రెడ్డి, రా. సా. హంపయ్య రా. బి. ఎస్. వెంకటరెడ్డిగారు సంఘోద్దేశములనుగురించి చెబుచును, మూలధనావశ్యకతను గురించి యుపన్యసించిరి. అధ్యక్షులగు నవరత్తి మహారాజాగారు సంవత్సరమున 2400 రూపాయల ఆదాయము వచ్చుమొత్తము నిచ్చెనని వాగ్దానము గావించిరి. ఈ మొత్తమును నెలకు 20 రూపాయలు విడువగల పదివిద్యార్థి వేతనముల నిచ్చుట కవకాశింపవలెను. మీరు ఈవరకు మహారాజాగారి విద్యార్థి వేతనము లని వ్యవహరింపవలెను. ఇంకను కొన్ని గంటలు వాగ్దానము లొనర్చబడినది. అందు కొన్నిటి నీ క్రింద వివరించుచున్నాము. బి. తిమ్మారెడ్డిగారు రు 5000, హర్తగిరి బస్సంతరాడు, మైసూరురెడ్డి, సి. వి. గంగారెడ్డి, బి. పి. శేషారెడ్డి గారు తల కొక వేయి రూపాయల వాగ్దాన మొనర్చిరి. ఈ మారు 13500 రూపాయలు వాగ్దానము లొనర్చబడినది. అందు బెబవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు రు 1000 లను, చిన్నకులరెడ్డిగారు 100 లను ఇచ్చిరి. ఇదేమాదిరిగా సి. వి. గంగారెడ్డి, జే. ముద్దురెడ్డి శ్రీమతి రామ ముద్దురమ్మగారును ఇచ్చిరి. మొత్తము 1631 రూపాయలు లభింపవలెనని మూలము గావడినది.

రెండవదినసమావేశము

రెండవదినము ఉదయం 9 గంటలకు టిరిగి సభ సమావేశమయిను ఆసమయమున టి. నలవాడి, కె. పోచ, రామయ్య, కె. రామలింగారెడ్డిగారు మహారాష్ట్ర, మైసూరు, మద్రాసు రాజధానులలోని రెడ్డిసంఘముయొక్క విద్యాభివృద్ధిని గురించి యుపన్యసించిరి. ఈ క్రింది విషయములను గురించి తీర్మానములు గావించబడినవి.

- (1) రెడ్డివిద్యార్థులకు విద్యార్థి వేతనములు, వసతిగృహములు (2) పంచాయతీలలో తగాదాల పరిష్కరించుకొనుట (3) ఉద్యోగము (4) శుభకార్యములందు విశేష ద్రవ్యవ్యయము (5) అతిబాల్యవివాహములు (6) సాంఘికసహకార సంఘములు బ్యాంకులు (7) వేమన్న జయంతియత్నము జరుపుట (8) వ్యసాయములు నూలువడుకుట.

సభాసభమున అధ్యక్షులు సంఘసభ్యులకు మహాసభా సభ్యులకు తమకుగావించిన గౌరవమునకై కృతజ్ఞతను చెలిపిరి. కె. పోచ, రామయ్యగారు ఆహ్వానసంఘమువారికిని స్వచ్ఛంద సేవకులను కృతజ్ఞతావందనములర్పించిరి. మునగాల రాజాగారు అధ్యక్షులకు కృతజ్ఞతావందనము లర్పించిరి.

కర్నూలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగా రగు ముద్దురెడ్డిగారు మహారాజాగారికిని ఇంక నితరసభ్యులకును విందోసగిరి.

* * * * *

“నవమరెడ్డి మహాజనసభ తీర్మానములు”

దివాణామహారాజు ముద్దురాయలు రెడ్డిగారి మరణము వలన తమకు గలిగినచింతను యీమహాసభవారు వెల్లడించుచున్నారు.

యువచక్రవర్తిగారి ఆగమనముచే మహాసంతుష్టిని దాల్చి నవారై యీసమావేశమువారు రెడ్డిమతమున హృదయపూర్వకమైన స్వాగత మర్పించుచున్నారు.

మన బాలికాబాలిక విద్యాభివృద్ధికిగత విద్యార్థినిలములు విద్యార్థి బహుమాన వేతనములు మున్నగు సమకూర్చుములు ప్రతిపండలమందును నిర్దిష్టపరచును నని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

రెడ్డిసంఘములో పరస్పరవివాదములను పంచాయతీల ద్వారా తీర్మానించుకొనవలసినదిగ ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

సురాపానాదకము కాస్త్రనిషిద్ధము, హానికరము గాన ఇట్టి ఆలవాట్లు రెడ్డిలో లేకుండునట్లు చేయుటకు రెడ్డిమహా నీయులు తగు ప్రయత్నములు చేయవలయు నని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

రెడ్డిసంఘములో బాలికలకు 15 సంవత్సరములలోపుగను బాటుగను 20 సంవత్సరములలోపుగను వివాహములు చేయుట అనర్థదాయక మని ఈ సభవారి అభిప్రాయము.

శుభానుభవకార్యములయందు మనము చేయు వ్యయములను సాధ్యమైనంతవరకు లెగింపవలయును. అట్టి సమయములలో సంఘముకు కట్టుములు ఇచ్చువలయును.

ప్రత్యేక పరపతిసంఘములను రెడ్డి వంశీయుల కేర్పాటు జేయుటకు తగు ప్రయత్నములు చేయవలయును.

రెడ్డిసంఘములో శాఖాభేదములు పాటించవలయుటకు తగుప్రయత్నములు చేయవలయునని యీ సభవారి అభిప్రాయము.

ఈ తీర్మానముపై సభవారు యెదురు ఆసమ్మతి జూపినందున కొట్టుపడిపోయినది.

రెడ్డిసంఘము ప్రతిసం॥ జనవరి 19 వ తేది వేమనజయంతి జరుపవలయును. ఆనాడు సంఘసభముగా ఇంటింటికి భిక్షు జరిపి ఆయినకనూళ్లను సంఘకార్యదర్శిగారికి పంపవలయును.

రెడ్డిసంఘములకు పురుషులు వ్యవసాయపురిసములు గడచినవెనుక కాలము వృథాపుచ్చుటయు శ్రీలు గృహకృత్యములైనవెనుక కాలము వ్యర్థముగ గడపుటయు గలదు గాబట్టి అవి తొలగించుటకుగాను అవకాశముగల శ్రీపురుషులు నూలు వడుకు పరిశ్రమలను (రాటుములను) వృద్ధిచేయవలయునని యీ సభవారి యభిప్రాయము.

డిసంబరు 22 వ తేది తణూరులో కెయిసరి హిందు మెయిలు స్త్రీమరు శుకవారం ఉదయం బొంబాయి చేరును.

కలకత్తా సమీపముననుండు బనియపూర్మునందు బంది పోటు జరిగినదని ప్రకటించియుంటిమి. పోలీసువారికి పంజా లీయుని గృహము వెదకి 1600 రూపాయలు 4 రివాల్వర్లు ఒక కుపాకి స్వాధీనమొనర్చుకొనిరి.

కాంగ్రెసు ఆనంతరము.

అస్పృశ్యతానివారణము.

హిందువులు; మహమ్మదీయులు, అంత్యజులు కలసి విం దారగించుట.

ప్రతినిధులకు మహాత్ముడు ఒసగిన సందేశము.

అహమ్మదాబాదు, డిసం 29: కాంగ్రెసు ముగిసిన తరువాత కాంగ్రెసు పండియందు అస్పృశ్యులమహాసభ యొకటి పండిత రాంభోజదిత్తు చౌదరిగారి యాజమాన్యమున 28 వ తేది సాయంకాలము జరిగెను. అన్ని సంఘములకును, మతములకును సంబంధించినవారు సుమారు ఏబదివేలమంది ఒకేచోట కలసి కూర్చుండిరి. హిందూమతమునందు అస్పృశ్యతకవకాశము లేదని దున హిందువు లెల్లరును అస్పృశ్యతను తొలగింపవలె ననియు ఆంధ్రజాతి పరిశుభ్రము గల ముగ్ధము గల సంద వలె ననియు అంత్యజుల కితిభారతీయులతోపాటు విద్యయందును సంఘమునందును, అన్నిటియందు సమానగౌరవము స్వాతంత్ర్యము ఉండవలె ననియు వి. జె. పటేలుగారు ఉపసాదించిరి. శ్రద్ధాసందీప్నామి సత్యాచరణకాశ్రమి మున్నగు ప్రముఖులు ఉపన్యసించిరి. కాంగ్రెసు పండియందు ఆహ్వానసంఘమువారు ప్రతినిధులను ప్రేక్షకులకును ఎల్లరకును ఫలాహారముల నొసగిరి. వలంటీయులు సంగీతమునందు పాల్గొనిరి. వర్ణ, తెగ, భేదములు లేక హిందువులు మహమ్మదీయులు, అంత్యజులు, కలసి కూర్చుండి ఫలహారముల బుచ్చుకొనిరి. రాత్రి టైంస్ తరువాత నాలస్యముగ కార్యక్రమము ముగిసిన పిమ్మట సభ్యులు లేచి వెళ్లిరి.

స్వరాజ్యసంపాదనము-మార్గములు

గాంధీ మహాత్ముడు ప్రతిరాష్ట్రపు బసకు వెళ్లి ఆయా ప్రతినిధులతో ప్రత్యేకముగ సభలను ఈయదయమునండి జరుపుచున్నాడు. శ్రీమతి నరకాదేవి, ఊర్విశాదేవి, శ్రీయుత అఖిలచంద్రదత్తుగారుల నాయకత్వమున బెంగాలు ప్రతినిధులు ఈమధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు మహాత్మునిసందర్శించిరి పలువురు వారియచ్చవచ్చిటుల ప్రశ్నలు నేయగా మహాత్ముడు సావధానముగ నెల్లరకును సంతోషముతో ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఈసంభాషణము సుమారు 9 గంటకాలము జరిగెను.

“ప్రభుత్వమువారు గవలించిన నిర్బంధవిధానమునకు ప్రత్యుత్తరముగ కాంతిసేనలూ శ్రీపురుషులను చేర్చవలెను. బహిరంగసభలను ఉపసంఘసమావేశములను అవసరము గలిగినపుడెల్ల జరుపవలెను. కానియననగరమైనపుడు ఈసభలను జరిపి ప్రభుత్వమువారిని మనముగ నిర్బంధమునకు బూనుకొనునట్లుల తొందరపెట్టరాదు. మనము సాధ్యమైనంతవరకు సంక్షుణ్ణ పాయమును మాత్రము జూచుకొను చుండవలయును. ఇదియే కాంగ్రెసు తీర్మానమునందలి యుద్దేశ్యము. వలంటీయుల చేరుట యందును సభలను జరుపుటయందును అధ్యంతరములేక యుద్ధమ విజయమునకై పట్టుదలతో కృషి నలుపవలయును. తమపని తాము చేయునంతకాలము చెఱసాలలలోని ఖైదీలను గూర్చి తలనెట్టనవసరములేదు. ఖైదీలకుముక్తిగలిగియుట కొకయుపాయముగలదు. అదియేమన, బయటనుండవారు జైలుకు వెళ్ళుటయే. మనపరమార్థము జైలులోనుండవారికి స్వాతంత్ర్య మిప్పించుట గాదు. మనపరమార్థము స్వరాజ్యసంపాదనము, మనమెల్లరమును న్యాయముగ, నోర్యుతో, దృఢమనస్సులమై ఆయే దేనిమిది ప్రతిష్ఠలను చెల్లించుచుండిన స్వరాజ్యము వచ్చినట్లే.

సహనము-ప్రేమ.

మనకార్యక్రమముతో మనయుద్ధ్యమముతో నేకీభవింపని వారిని మనము సహనముతో జూడవలెను. శ్రీయుత చిత్తరంజన దాసుగారు వచించినట్లులు మనము త్రికరణకుద్దిగ నహింసాధర్మమును పాటించవలయును. రాష్ట్రములలో తొందరపడి కాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించరాదు. కాసనోల్లంఘనము ఉద్యమమునం దొకగొప్ప కార్యవిధానము. అవసరపడి యీవిధానమును ప్రవేశపెట్టి యితరుల నగుబాట్లకు మన మనకాశ్రిమాయ గూడదు. జనసాన్య మంతయు నీవిధానమునకు బూనుకొనుటకు ముందు బాగుగ నాలోచింపవలెను. ఈ విషయమై దేశీయులందరు అత్యాచారతతో నున్నారు. అందులొను, ముఖ్యముగ బెంగాలురాష్ట్రమునం దీ యావేగ మెంతయేని గలదు. కాబట్టి వారు మిగుల జాకరూకతతో నుండవలయును. సహాయనిరాకరణమునందు పాల్గొనివారిని మిత్రులనులను దూషించగూడదు. తోడిదేశీయులను పరిభవింతులు యన్యాయమైనవిని. మనము గొప్పవారము ఇతరు లందరు వ్యర్థులు, మొదలని తలచుట చాలతప్పు. ఇది ఆత్మవిశ్వాసలేమికి నిదర్శనము. ఆత్మవిశ్వాసలేమి వ్యాపించినపుడు దేశమున కనర్థముగలుగును. సహాయనిరాకరణము ప్రేమపై నాధారపడియున్నది. కాబట్టి మన తోడిదేశీయులెల్లరును ప్రేమించుట మనవిధి. ఈప్రకారము మనము ప్రేమించుచుంటేమేని మనము మిగుల గొప్పస్థానమును ఆక్రమింపగలుగుదు మనుటకు సందియము లేదు-అమృతబహు పుత్రక.

గాంధీ మహాత్మని ప్రతిమ గల అందమగు 1922 క్యాలండరు

క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా రు 0-6-0.

మొత్తముగా కొనువారలకు ధర తగ్గించి ఇవ్వబడును.

తామర తైలము

పండ్లపాడి

మోహినీ తైలము

డబ్బి 1-కి రు 0-6-0

డబ్బి 1-కి 0-2-0

సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనేయ అన్ని నొప్పలకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, కైత్యము, పడిశము, రొమ్మపడిశము, తలనెప్పి, వాయువునెప్పలు, పోట్లు,

బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగునొప్పలకు దివ్యమృతము

చక్కని డబ్బితో సహా కల్యూ. 0-10-0; డబ్బి 1-కి రు. 6-0-0 పొమ్మఖర్చు కలు.

అమృతాంజనేయం కి టో. }

109, ఫ్రేరింగ్స్, బొంబాయి.

6, తంబుకెట్టేవిధి, మద్రాసు.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము

చరక సంహిత - రసాయన ప్రకరణము

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము బలము నిచ్చును. కాన, శ్యావరోగములలో మహావధము. స్వరభంగమును బోగొట్టును. శ్యావరోగములలో ఉండే రోగములను పోగొట్టి వాటికి బలము కలిగించును. మృద్రోగమును బోగొట్టి బలము కలిగించును. వాతరక్తము (అనగా మోకాళ్ల మీదను, మోచేతులమీదను పుట్టినవచ్చులు, పొమ్మలు) బోగొట్టును. (మంగళ)

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము మూత్రములలో మూలమును బోగొట్టి, మూత్రమును తుర్రుపరచును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము కుశ్రములో ఉండే రోగమును బోగొట్టి ధాతువృద్ధిని కలిగించును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము క్షీణించినవారలకు పుష్టినిచ్చును. గాయముచేత కృశించినవారికు బలము కలిగించును. కృద్ధులయొక్క ముసలితనమును బోగొట్టి నవ యౌవనము నిచ్చును. బాలరకు శరీరము పుష్టిని కలిగించును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము. - రసాయనము.

వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు.

10 కులముల కెల రు. 1.

40 కులముల కెల రు. 8.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ, ఎం. బి. సి. యం.

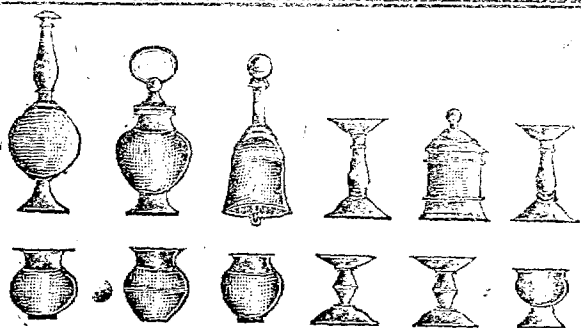
అంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్

19 హాన్స్ రోడ్డు మాంటూరొడ్డు మదరాసు.

శ్యావలూగు ఉచితముగా పంపబడును.

వెలనులభము !

మంచివెండితో ఒకే శేకుతో టంకము లేకనే నిండా అందముగా తయారు చేసిన ఆలసా మానులు 24 కల ఒక సెటు నవరాత్రిలో

THE INDIAN JEWELLERY MART

NAGARATHPET BANGALORE CITY

వెల సెట్టు 1-కి రు. 15—0—0 బంగారు గిట్టు చేసిన సెట్టు 1-కి రు. 20—0—0 పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.

అర్జునుతో 5 రూపాయలు అడ్వాన్సుగా పంపవలయును.

ఇండియన్ జ్యూవెలరీ మార్పు, పోస్టువాక్సు నెం 40, నగరత్ వేటు, బెంగళూరు సిటీ.

నిండా అపురూపము !!

బొమ్మల వద్ద నుంచుటకున్నూ, పడక ఎటుటిలో అలంకారముగా నంచుటకున్నూ, ఆడవిడ్డలకుయినా ముగా యిచ్చుట కున్నూ వుపయోగకరము.

గాంధీ మహాత్మని

సంహర్షణ వివరణ

‘లోకమాన్య తిలకు జీవితము ఉపన్యాసములు’ ‘వంజాబు దురంతములు’ లోనగు ఉద్బంధముల రచించిన శ్రీయుత మానికొండ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడినది.

మహాత్మని ప్రధాన శిష్యులలో నొకరగు శ్రీయుత దిగురుర్తి హనుమంతరావు గారి ఉపోద్ఘాతమును మహాత్మని ఛాయాపటములు రెండును గలవు. ఇటీవల చొక్కాయి, టోపీ తేకుండ తీసిన పటమునుకలను.

300 పేజీలు-వెల ౧-౮-౦.

మహాత్మని ఆరోగ్యమార్గ బోధిని.

వెద్దఅచ్చు. సంపూర్ణమగు ఆంధ్రీకరణము - ఆంధ్ర పండితు లగు భమిడిపాటి సూర్య నారాయణగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్మని పటముగలదు.

వెల ౦-౮-౦.

వలయునా రిట్లు వ్రాయవలెను.

ఆంధ్ర పత్రిక,

బెజవాడ.

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సం॥ ఆగస్టు నెల 20-తేది

తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినవి.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road,
BOMBAY.

ఇప్పటికాలము వరుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తక్కువ గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద మేధావులచేత తయారు చేయబడుచున్నాము.

హిందూ జీవమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము అన్నిటిలో బంగారు వత్తములు జహుమతిగా నిచ్చియున్నాడు.

పై కనిన వీలాభిమానము వ్యాపార ధరలపట్టి నంతయును.

హిందూ మహావైద్యుల

వైద్యులు

ఆయుర్వేద యోగియును వైద్యులును

(308) హిందూ మహావైద్యుల

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ప్రెడింగు కంపెనీ

సోల్ ఏజంట్లు, కాకినాడ.